

# Prospekt Informacyjny

MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego

# MetLife<sup>®</sup>

MetLife Dobrowolny Fundusz Emerytalny jest zarządzany  
przez MetLife Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółkę Akcyjną  
ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa  
strona internetowa: [www.metlife.pl](http://www.metlife.pl)



## Spis treści

Informacja Zarządu MetLife Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. dla Członków MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego .....	4
Wartość jednostki rozrachunkowej .....	6
Wysokość stopy zwrotu .....	6
Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji .....	6
Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną MetLife DFE .....	6
Opis ryzyka związanego z uczestnictwem w MetLife DFE .....	7
Deklaracja zasad polityki inwestycyjnej MetLife DFE .....	8
Roczne sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. ....	11
Opinia niezależnego biegłego rewidenta .....	30
Oświadczenie depozytariusza .....	32
Statut MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego .....	33

Warszawa, 5 maja 2016 r.

Szanowni Państwo,

Zarząd MetLife Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. przedstawia wyniki działalności MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego za rok 2015 wraz z Rocznym Sprawozdaniem Finansowym.

MetLife Dobrowolny Fundusz Emerytalny („Fundusz”) jest zarządzany przez MetLife Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A., które jest częścią MetLife, Inc., jednej z największych grup ubezpieczeniowych na świecie, obsługującej prawie 100 milionów klientów w blisko 50 krajach, oferującej ubezpieczenia na życie, renty kapitałowe, świadczenia pracownicze i usługi zarządzania aktywami.

Wartość oszczędności emerytalnych zgromadzonych na rachunkach Członków Funduszu wyniosła na koniec 2015 roku 23,82 mln zł.

#### **Efekty dotychczasowej działalności i stopień realizacji ustawowych celów działalności MetLife DFE**

Wartość jednostki rozrachunkowej Funduszu spadła w 2015 roku o 1,89% z 23,34 zł do 22,90 zł. Stopa zwrotu benchmarku, tj. portfela, który składa się w 50 procentach z inwestycji w indeks WIG oraz w 50 procentach z inwestycji w indeks obligacji skarbowych Treasury BondSpot Poland Index (TBSP.Index), do którego porównywane są wyniki inwestycyjne Funduszu, wyniosła -3,97%.

MetLife DFE osiąga bardzo dobre wyniki w dłuższych okresach. Świadczy o tym fakt, że na dzień 31 grudnia 2015 r. stopa zwrotu Funduszu liczona za okres 3 lat wyniosła +63,11%, a liczona od początku działalności, tj. od 31 stycznia 2012 r., +129,00% i w obu przypadkach była istotnie wyższa od przyjętego benchmarku (odpowiednio +5,68% i +20,22%).

Osiągane wyniki są efektem realizowanej przez MetLife DFE strategii aktywnej alokacji. Polega ona na elastycznej zmianie zaangażowania środków w poszczególne klasy aktywów, w zależności od oceny bieżących i oczekiwanych warunków gospodarczych oraz trendów na rynkach finansowych. W okresach gorszej koniunktury pozycje charakteryzujące się większą zmiennością cen, takie jak akcje, są ograniczane, a działalność inwestycyjna koncentruje się na ochronie kapitału. W okresach poprawy sytuacji gospodarczej zwiększany jest natomiast udział instrumentów bardziej ryzykownych, ale i oferujących większy potencjał wzrostu wartości.

W procesie doboru spółek do portfela inwestycyjnego MetLife DFE kieruje się przede wszystkim analizą fundamentalną. Analitycy i zarządzający portfelem inwestycyjnym odbywają regularne spotkania z przedstawicielami polskich i zagranicznych spółek giełdowych, reprezentantami instytucji życia gospodarczego, ekonomistami i analitykami banków inwestycyjnych oraz biur maklerskich z kraju i zagranicy. Wnioski z tych spotkań oraz analiza danych makroekonomicznych i finansowych stanowią podstawę do oceny sytuacji i perspektyw rozwoju emitentów papierów wartościowych, służącej podejmowaniu możliwie najtrafniejszych decyzji inwestycyjnych.

Rok 2015 był dla gospodarki krajowej okresem solidnego rozwoju. PKB w ujęciu realnym zwiększył się o 3,6%, głównie dzięki rosnącej konsumpcji i inwestycjom. Dalszą poprawę wykazał rynek pracy: dynamika wynagrodzeń wyniosła +3,1% r/r nominalnie (+3,6% r/r realnie), a zatrudnienia +1,4% r/r. Stopa bezrobocia na koniec roku spadła do 9,8%. Nadal utrzymywała się deflacja cen konsumpcyjnych (wskaźnik CPI na koniec roku wyniósł -0,5%).

Pomimo dobrej koniunktury gospodarczej akcje notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie zachowały się w 2015 roku znacznie gorzej niż akcje na rynkach rozwiniętych. Warszawski Indeks Giełdowy (WIG) spadł aż o 9,6%. Uzyskana w 2015 roku przez MetLife DFE stopa zwrotu świadczy, że skutki tego spadku zostały w znaczącym stopniu ograniczone, choć niestety nie udało się ich wyeliminować całkowicie.

Przyczyną takiej sytuacji był znaczący wzrost ryzyka związanego z planowanymi zmianami w krajowej polityce gospodarczej, szczególnie w II połowie roku. Dostrzegając to ryzyko, ograniczono, a następnie konsekwentnie utrzymywano niskie zaangażowanie Funduszu w najbardziej wrażliwych na te zmiany sektorach, tj. w bankach i energetyce. Jednocześnie, mając na uwadze wciąż bardzo stymulacyjną politykę monetarną w strefie euro oraz dobrą koniunkturę gospodarczą w USA, znaczące środki ulokowano w tych regionach.

Środki Funduszu niezainwestowane w akcje były lokowane w obligacjach Skarbu Państwa oraz depozytach bankowych. Z uwagi na ograniczoną płynność, Fundusz nie inwestował nadal w obligacje korporacyjne i samorządowe.

### **Planowane kierunki rozwoju działalności lokacyjnej MetLife DFE**

Celem MetLife DFE, zarówno w 2016 roku, jak i w dłuższym okresie, niezmiennie pozostaje wzrost wartości aktywów Funduszu w wyniku wzrostu wartości dokonywanych lokat. Jest on realizowany poprzez dążenie do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności lokat.

Rok 2016 niesie wiele wyzwań związanych z koniecznością normalizacji polityki monetarnej w USA, zmniejszającą się skutecznością, bardzo wspierających rynki finansowe w poprzednich latach, programów skupu aktywów, realizowanych przez największe banki centralne świata, czy też trudną sytuacją niektórych rynków rozwijających się. Inwestując w takim otoczeniu, MetLife DFE będzie dążył do wypracowania satysfakcjonującej stopy zwrotu poprzez jak najskuteczniejsze wykorzystanie pojawiających się okazji inwestycyjnych oraz ochronę kapitału w okresach gorszej koniunktury. Nadal najważniejszym rynkiem inwestycyjnym dla Funduszu będzie polska giełda. Niemniej jednak inwestycje na rynkach zagranicznych pozostaną trwałym elementem strategii inwestycyjnej, pozwalającym na dywersyfikację ryzyka oraz uzyskiwanie dodatkowej stopy zwrotu w regionach atrakcyjnie wycenionych lub oferujących lepsze perspektywy gospodarcze.

Cykle giełdowe hossy – bessy stanowią nieodłączny element koniunktury na rynkach finansowych. W tym kontekście warto pamiętać, że w większości przypadków spadki na giełdach stwarzają okazję do bardzo atrakcyjnych inwestycji długoterminowych, a tym samym szansę na istotnie wyższe stopy zwrotu w przyszłości.

Z poważaniem



Sławomir Tołwiński  
Członek Zarządu



Tomasz Stankiewicz  
Członek Zarządu



Barbara Treichel  
Prezes Zarządu

## Wartość jednostki rozrachunkowej

Data	31.01.2012 r. (rozpoczęcie działalności)	31.12.2013 r.	31.12.2014 r.	31.12.2015 r.
Wartość jednostki rozrachunkowej	10,00 zł	22,00 zł	23,34 zł	22,90 zł

## Wysokość stopy zwrotu

W 2015 roku wartość jednostki rozrachunkowej spadła z 23,34 zł do 22,90 zł. Tym samym stopa zwrotu wyniosła -1,885%. Stopa zwrotu za okres dwuletni (31.12.2013 r.-31.12.2015 r.) wyniosła 4,091%. Od pierwszego notowania jednostki rozrachunkowej MetLife DFE, czyli od 31 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2015 roku stopa zwrotu wyniosła 129,000%.

## Wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji

Wyniki inwestycyjne MetLife DFE są porównywane do stóp zwrotu benchmarku, tj. wzorca odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Funduszu. Stopą zwrotu benchmarku MetLife DFE jest stopa zwrotu z portfela, który składa się w 50 procentach z inwestycji w indeks WIG oraz w 50 procentach z inwestycji w indeks obligacji skarbowych Treasury BondSpot Poland Index (TBSP.Index).

### Informacja o stopach zwrotu z przyjętego wzorca w zestawieniu ze stopami zwrotu MetLife DFE:

Za okres	Od początku działalności 31.01.2012 r. – 31.12.2015 r.	Dwuletni 31.12.2013 r. – 31.12.2015 r.	Roczny 31.12.2014 r. – 31.12.2015 r.
Stopa zwrotu z benchmarku	20,223%	0,948%	-3,974%
Stopa zwrotu MetLife DFE	129,000%	4,091%	-1,885%

## Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną MetLife DFE

**Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną MetLife DFE z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub w sektorze gospodarczym, w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.**

MetLife DFE kieruje się w swojej działalności najlepszymi standardami zarządzania portfelem inwestycyjnym. Z każdą inwestycją związane jest jednak ryzyko, ponieważ uzyskana stopa zwrotu jest znana dopiero po zakończeniu inwestycji i zależy od szeregu czynników, które pozostają poza kontrolą inwestora.

Polityka inwestycyjna MetLife DFE uwzględnia w szczególności następujące rodzaje ryzyka inwestycyjnego:

1. **Ryzyko rynkowe** – czyli ryzyko utraty wartości aktywów MetLife DFE na skutek niekorzystnych zmian cen rynkowych instrumentów finansowych stanowiących lokaty Funduszu, wywołanych przede wszystkim zmianami warunków ekonomicznych danego rynku lub rynku globalnego.

Najważniejsze rodzaje ryzyka rynkowego to:

- **ryzyko rynku akcji** – czyli ryzyko utraty wartości aktywów Funduszu na skutek niekorzystnych zmian rynkowych cen akcji;
  - **ryzyko stopy procentowej** – czyli ryzyko utraty wartości aktywów Funduszu na skutek zmian rynkowych stóp procentowych.
2. **Ryzyko kredytowe** – czyli ryzyko utraty wartości aktywów MetLife DFE na skutek spadku ceny instrumentu finansowego danego emitenta spowodowanego jego niewypłacalnością lub niewypłacalnością gwaranta tego instrumentu, obniżeniem ratingu emitenta lub rozszerzeniem się różnicy pomiędzy rentownościami obligacji skarbowych i korporacyjnych.
  3. **Ryzyko rozliczenia** – czyli ryzyko utraty wartości aktywów MetLife DFE na skutek błędnego lub opóźnionego rozliczenia transakcji albo nierozliczenia transakcji zawartej przez Fundusz, mogące skutkować poniesieniem przez Fundusz dodatkowych kosztów lub strat, między innymi w związku ze zmianami cen instrumentów finansowych, których transakcja dotyczy i brakiem możliwości rozporządzania tymi instrumentami.
  4. **Ryzyko płynności** – czyli ryzyko utraty wartości aktywów MetLife DFE związane z brakiem możliwości przeprowadzenia transakcji instrumentem finansowym w krótkim czasie bez istotnego wpływu na jego cenę.
  5. **Ryzyko walutowe** – czyli ryzyko utraty wartości aktywów MetLife DFE na skutek spadku wartości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej.
  6. **Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów** – czyli ryzyko utraty wartości aktywów MetLife DFE wynikające z możliwości nienależytego wywiązania się ze swoich obowiązków przez Depozytariusza Funduszu.
  7. **Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków** – czyli ryzyko utraty wartości aktywów MetLife DFE z powodu dużego zaangażowania w instrumenty, dla których prawdopodobieństwo spadku wartości jest zależne od wspólnych czynników.

## Opis ryzyka związanego z uczestnictwem w MetLife DFE

**Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w jednostki rozrachunkowe MetLife DFE, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją** – wynika z braku możliwości dokładnego przewidzenia przyszłych zmian wartości lokat Funduszu, a tym samym przyszłej wartości jego jednostki rozrachunkowej. Na wyniki Funduszu wpływa wiele zmiennych ekonomicznych, których przyszłe zachowanie jest trudne do dokładnego oszacowania i których wpływ na lokaty Funduszu może być różny w danej sytuacji rynkowej. MetLife DFE, poprzez proces inwestycyjny i lokowanie aktywów w dozwolone prawem i statutem rodzaje lokat oraz działając zgodnie z zasadami dywersyfikacji tych lokat, dąży do zrealizowania założonego celu inwestycyjnego, ale nie gwarantuje jego osiągnięcia. Istnieje ryzyko, że Fundusz nie osiągnie zamierzonego celu, a tym samym Członek Funduszu nie osiągnie zakładanej stopy zwrotu z inwestycji w jednostki rozrachunkowe Funduszu.

W szczególności ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w jednostki rozrachunkowe MetLife DFE może wynikać:

- **z zawarcia przez Fundusz określonych umów** – w związku z prowadzoną działalnością inwestycyjną Fundusz zawiera umowy dotyczące w szczególności przechowywania aktywów, pośrednictwa w zawieraniu transakcji na rynkach finansowych i rozliczania tych transakcji. Istnieje ryzyko nienależytego wywiązania się drugiej strony umowy ze swoich obowiązków. W takiej sytuacji może dojść na przykład do niezgodnego z przepisami prawa lub statutem Funduszu ulokowania aktywów; zawarcia transakcji po cenie mniej korzystnej, niż mogłaby być zrealizowana, gdyby pośrednik dołożył należytej staranności; nieterminowego rozliczenia umów dotyczących aktywów Funduszu; albo błędnej oceny inwestycji pod kątem jej oczekiwanej zyskowności i poziomu ryzyka. W przypadku inwestycji w instrumenty finansowe istnieje także ryzyko niewywiązania się ich emitenta ze zobowiązań wynikających z tych instrumentów oraz ryzyko nieskutecznego dochodzenia przez Fundusz roszczeń na podstawie ustanowionych przez emitenta zabezpieczeń,

- **ze szczególnych warunków transakcji zawartych przez Fundusz** – w tym z zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych lub z opóźnień w realizacji albo rozliczeniu transakcji, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

### **Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na których wystąpienie Członek MetLife DFE nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ:**

- **otwarcia likwidacji Funduszu lub przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo** – nie można wykluczyć sytuacji, w której bez zgody Członka Funduszu, na podstawie zezwolenia KNF na przejęcie zarządzania Funduszem lub na połączenie towarzystw, może nastąpić likwidacja Funduszu, w drodze przeniesienia jego aktywów do innego dobrowolnego funduszu emerytalnego zarządzanego przez towarzystwo, które przejęło zarządzanie Funduszem, lub które przejęło Towarzystwo zarządzające Funduszem w wyniku połączenia. Przejęcie zarządzania Funduszem może skutkować zmianą polityki inwestycyjnej, zmianą poziomu ryzyka inwestycyjnego portfela inwestycyjnego Funduszu, a także zmianą poziomu opłat,
- **zmiany Depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego Fundusz** – Towarzystwo może bez zgody Członka Funduszu podjąć decyzję o zmianie Depozytariusza lub podmiotu obsługującego Fundusz. Zmiana Depozytariusza wymaga zezwolenia KNF i powinna być dokonana w sposób zapewniający nieprzerwane wykonywanie obowiązków depozytariusza wobec Funduszu,
- **zmiany polityki inwestycyjnej Funduszu** – Towarzystwo może bez zgody Członka Funduszu podjąć decyzję o zmianie polityki inwestycyjnej Funduszu, w szczególności w związku ze zmianą przepisów prawnych lub ze strategiczną decyzją Towarzystwa, podjętą w reakcji na zmiany w otoczeniu rynkowym lub w sytuacji, gdy możliwości inwestycyjne dotychczas realizowanej strategii uległy wyczerpaniu.

**Ryzyko niewypłacalności gwaranta** – rozumie się przez to ryzyko poniesienia przez Fundusz straty w przypadku niewywiązania się ze swoich zobowiązań gwaranta instrumentów finansowych nabytych przez Fundusz. MetLife DFE nie gwarantuje osiągnięcia oczekiwanej stopy zwrotu ani nie udziela gwarancji na rzecz innych podmiotów.

**Ryzyko inflacji** – rozumie się przez to ryzyko spadku siły nabywczej środków pieniężnych zgromadzonych przez Członków Funduszu wynikające ze wzrostu poziomu cen w gospodarce. Istnienie inflacji powoduje, że osiągnięta realna stopa zwrotu (z uwzględnieniem inflacji) może być istotnie różna od nominalnej stopy zwrotu (bez uwzględnienia inflacji).

**Ryzyko związane z regulacjami prawnymi dotyczącymi działalności MetLife DFE, w szczególności w zakresie prawa podatkowego** – rozumie się przez to ryzyko zmian regulacji prawnych (w szczególności przepisów o działalności dobrowolnych funduszy emerytalnych, przepisów podatkowych lub przepisów dotyczących systemu obrotu papierami wartościowymi), które mogą mieć negatywny wpływ na możliwość realizacji przez Fundusz celu inwestycyjnego lub stopę zwrotu osiągniętą przez Członków Funduszu. W szczególności zmiany regulacji prawnych mogą dotyczyć ograniczeń i limitów inwestycyjnych, kosztów pokrywanych z aktywów Funduszu, warunków zawierania przez Fundusz umów, których przedmiotem są określone instrumenty finansowe, a także opodatkowania zysków kapitałowych.

## **Deklaracja zasad polityki inwestycyjnej MetLife DFE**

### **I. Cel inwestycyjny i zasady polityki inwestycyjnej MetLife DFE**

Celem inwestycyjnym MetLife DFE jest wzrost wartości aktywów Funduszu w wyniku wzrostu wartości dokonywanych lokat. Fundusz dąży do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności lokat. MetLife DFE realizuje powyższy cel inwestycyjny, dokonując lokat w instrumenty finansowe określone przepisami Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych („Ustawa”) oraz



przepisami wykonawczymi jako dozwolone kategorie lokat dobrowolnego funduszu emerytalnego. Fundusz inwestuje głównie w instrumenty finansowe denominowane w PLN: zarówno dłużne (przede wszystkim emitowane przez Skarb Państwa), jak i udziałowe (głównie akcje spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie). Część aktywów Funduszu lokowana jest w dłużne i udziałowe instrumenty finansowe denominowane w walutach obcych.

MetLife DFE jest funduszem aktywnej alokacji. Oznacza to, że udział instrumentów udziałowych i dłużnych w jego portfelu inwestycyjnym zmienia się w zależności od oceny bieżącej i prognozowanej sytuacji na rynkach finansowych.

## II. Zasady alokacji aktywów MetLife DFE

1. Udział poszczególnych kategorii lokat w strukturze aktywów Funduszu nie może przekraczać limitów określonych dla dobrowolnych funduszy emerytalnych w Ustawie, przepisach wykonawczych oraz w Statucie Funduszu. W drodze regulacji wewnętrznych Fundusz może ustanowić dodatkowe ograniczenia w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych, mając na celu podwyższenie bezpieczeństwa zarządzanych aktywów.
2. Strategiczna alokacja aktywów Funduszu zakłada modelowy udział instrumentów dłużnych na poziomie 50% aktywów Funduszu oraz instrumentów udziałowych na poziomie 50% aktywów Funduszu.
3. Fundusz na bieżąco określa alokację aktywów. Dopuszczalne limity zaangażowania w poszczególne klasy aktywów określono następująco:

Klasa aktywów	Alokacja
Udziałowe papiery wartościowe	10%-80%
Dłużne papiery wartościowe	20%-90%
Depozyty bankowe i bankowe papiery wartościowe	0%-30%

4. Bieżąca alokacja aktywów Funduszu wynika z decyzji osób zarządzających Funduszem, podejmowanych w oparciu o wewnętrzną ocenę ekspercką, na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
  - a) bieżącej i prognozowanej sytuacji na rynkach akcji i dłużnych papierów wartościowych;
  - b) bezwzględnej i relatywnej wyceny poszczególnych klas aktywów.

## III. Zasady podejmowania decyzji inwestycyjnych

1. Decyzje o doborze dłużnych papierów wartościowych są podejmowane przez osoby zarządzające Funduszem w oparciu o wewnętrzną ocenę ekspercką na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
  - a. bieżącej oraz przewidywanej sytuacji makroekonomicznej;
  - b. bieżącego oraz przewidywanego poziomu rynkowych stóp procentowych;
  - c. przewidywanych zmian w poszczególnych segmentach krzywej dochodowości;
  - d. dochodowości poszczególnych papierów wartościowych i jej przewidywanych zmian;
  - e. ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów wartościowych;
  - f. relacji oczekiwanej stopy zwrotu z papierów wartościowych nieskarbowych i stopy zwrotu z porównywalnych papierów wartościowych skarbowych;
  - g. płynności poszczególnych papierów wartościowych;
  - h. popytu i podaży.
2. Decyzje o doborze udziałowych papierów wartościowych są podejmowane przez osoby zarządzające Funduszem w oparciu o wewnętrzną ocenę ekspercką na podstawie analiz dotyczących w szczególności:
  - a. bieżącej oraz przewidywanej sytuacji makroekonomicznej;
  - b. bieżącej oraz przewidywanej sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz pozycji rynkowej emitenta papierów wartościowych;
  - c. porównania wyceny papierów wartościowych emitenta, sporządzonej w oparciu o analizę fundamentalną, do bieżących cen rynkowych;
  - d. porównania wskaźników wyceny papierów wartościowych emitenta do średnich wskaźników wyceny sektora lub całego rynku;

- e. płynności papierów wartościowych emitenta;
  - f. popytu i podaży;
  - g. udziału papierów wartościowych emitenta w indeksach giełdowych.
3. Podejmując decyzje inwestycyjne dotyczące doboru dłużnych i udziałowych instrumentów finansowych, osoby zarządzające Funduszem wykorzystują w szczególności:
- a. rekomendacje wewnętrzne;
  - b. analizy i rekomendacje innych instytucji;
  - c. wewnętrzną ocenę ekspercką;
  - d. analizę techniczną.
4. W przypadku lokat w instrumenty finansowe denominowane w walutach obcych decyzje inwestycyjne są podejmowane przez osoby zarządzające Funduszem dodatkowo na podstawie analiz i rekomendacji dotyczących ryzyka kursowego tych walut.

#### **IV. Metody oceny ryzyka i procedury zarządzania ryzykiem**

1. Wprowadza się następujące elementy kontroli i monitorowania ryzyka inwestycyjnego:
  - ustawowe i statutowe limity inwestycyjne;
  - wewnętrzne limity inwestycyjne;
  - benchmark, jako stopę odniesienia dla oceny efektywności portfela inwestycyjnego;
  - analizę odchyień od benchmarku;
  - pomiar ryzyka rynkowego portfela – obliczanie wartości zagrożonej utratą.
2. W strukturach Towarzystwa zarządzającego Funduszem działają następujące jednostki organizacyjne kontroli ryzyka inwestycyjnego:
  - Komitet Inwestycyjny;
  - Sekcja Kontroli Ryzyka Inwestycyjnego – odpowiedzialna za kontrolę przestrzegania wewnętrznych limitów inwestycyjnych, analizę wyników Funduszu i benchmarku oraz pomiar ryzyka inwestycyjnego;
  - Departament Finansowy – odpowiedzialny za kontrolę ustawowych i statutowych limitów inwestycyjnych.
3. Fundusz prowadzi politykę dywersyfikacji portfela mającą na celu ograniczenie ryzyka inwestycyjnego. Polega ona na lokowaniu aktywów Funduszu w różne klasy aktywów, sektory gospodarki oraz emitentów papierów wartościowych w taki sposób, aby utrata wartości jednego z aktywów miała ograniczony wpływ na wartość aktywów całego Funduszu.

# MetLife Dobrowolny Fundusz Emerytalny

Roczne sprawozdanie finansowe  
za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

# Roczne sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

## Zatwierdzenie sprawozdania

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych Zarząd MetLife Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. jest zobowiązany zapewnić sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego dającego prawidłowy i rzetelny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Funduszu na koniec okresu obrotowego oraz wyniku finansowego za ten okres.

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego przyjęte zostały odpowiednie zasady rachunkowości.

Przy wycenie aktywów i pasywów oraz ustaleniu wyniku finansowego przyjęto, że Fundusz będzie kontynuować działalność gospodarczą w dającej się przewidzieć przyszłości oraz nie zamierza ani nie musi zaniechać działalności lub istotnie zmniejszyć jej zakresu.

Wprowadzenie, bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w aktywach netto, zestawienie zmian w kapitale własnym, zestawienie portfela inwestycyjnego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia zostały sporządzone zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz ww. rozporządzeniem i przedstawione w niniejszym dokumencie w następującej kolejności:

Wprowadzenie .....	13
Bilans .....	20
Rachunek zysków i strat .....	21
Zestawienie zmian w aktywach netto .....	22
Zestawienie zmian w kapitale własnym .....	23
Zestawienie portfela inwestycyjnego .....	24
Informacja dodatkowa .....	28

Informacja Zarządu MetLife Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. dla Członków MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego oraz Oświadczenie Depozytariusza stanowią załączniki do niniejszego sprawozdania finansowego.



Dorota Kwiatkowska-Roesle  
Kierownik ds. Księgowości Funduszy

## Zarząd:



Tomasz Stankiewicz  
Członek Zarządu



Sławomir Tolwiński  
Członek Zarządu



Barbara Treichel  
Prezes Zarządu

Warszawa, 31 marca 2016 r.

# Wprowadzenie

## Informacje ogólne

MetLife Dobrowolny Fundusz Emerytalny („MetLife DFE” lub „Fundusz”) został utworzony na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego wydanego 20 grudnia 2011 roku i wpisany do rejestru funduszy emerytalnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie dnia 10 stycznia 2012 roku pod numerem RFe 29. Fundusz działa na podstawie Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2010 r., Nr 34, poz. 189, z późn. zm.) oraz Statutu MetLife DFE uchwalonego przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy MetLife Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Spółki Akcyjnej i zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

MetLife Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna („MetLife PTE” lub „Towarzystwo”) jest organem MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego. Zgodnie z art. 29 Ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych z dnia 28 sierpnia 1997 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 989), przedmiotem działalności przedsiębiorstwa MetLife PTE jest wyłącznie zarządzanie funduszami oraz reprezentowanie ich wobec osób trzecich. Siedziba Towarzystwa znajduje się w Warszawie, ul. Przemysłowa 26. Towarzystwo zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000043539. Towarzystwo jest spółką akcyjną prawa polskiego, której kapitał zakładowy wynosi 93.602.400 złotych. Akcjonariuszem Towarzystwa jest MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji Spółka Akcyjna. Niniejsze sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 876, z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie szczególnych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz.U. Nr 51, poz. 493, z późn. zm.). Zgodnie z tymi przepisami podstawą do ujmowania w księgach rachunkowych funduszu wpłat dokonywanych przez lub na rzecz członków funduszu oraz odpowiadających im zobowiązań jest ich wpływ do funduszu.

Sprawozdanie finansowe MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości oraz niewystępowania okoliczności wskazujących na zagrożenie dla kontynuowania działalności. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych (za wyjątkiem zestawienia portfela inwestycyjnego sporządzonego w tysiącach złotych) i obejmuje okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku.

## Cel inwestycyjny oraz stosowane ograniczenia inwestycyjne

Celem inwestycyjnym MetLife DFE jest wzrost wartości aktywów Funduszu w wyniku wzrostu wartości dokonywanych lokat. Fundusz dąży do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności lokat. MetLife DFE realizuje powyższy cel inwestycyjny, dokonując lokat w instrumenty finansowe określone przepisami Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz przepisami wykonawczymi jako dozwolone kategorie lokat dobrowolnego funduszu emerytalnego. Fundusz inwestuje głównie w denominowane w walucie krajowej papiery wartościowe dłużne (przede wszystkim skarbowe) i udziałowe (przede wszystkim akcje spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie) oraz w depozyty bankowe. Fundusz inwestuje również w dłużne i udziałowe papiery wartościowe denominowane w walutach obcych. Dopuszczalne limity zaangażowania aktywów Funduszu w poszczególne klasy instrumentów finansowych zostały określone następująco:

Klasa instrumentów finansowych	Alokacja
Udziałowe papiery wartościowe	10%-80%
Dłużne papiery wartościowe	20%-90%
Depozyty bankowe i bankowe papiery wartościowe	0%-30%

Wyniki inwestycyjne MetLife DFE są porównywane do stóp zwrotu benchmarku, tj. wzorca odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną funduszu. Stopą zwrotu benchmarku MetLife DFE jest stopa zwrotu z portfela, który składa się w 50 procentach z inwestycji w indeks WIG oraz w 50 procentach z inwestycji w indeks obligacji skarbowych Treasury BondSpot Poland Index (TBSP.Index). Działalność lokacyjna MetLife DFE prowadzona jest w taki sposób, aby w długim horyzoncie czasowym osiągać wzrost wartości jednostki rozrachunkowej Funduszu.

W 2015 roku działalność lokacyjna MetLife DFE była regulowana przez Statut oraz następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
- 2) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie dodatkowych ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności lokacyjnej przez fundusze emerytalne;
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

Aktywa MetLife DFE podlegają ograniczeniom inwestycyjnym, o których mowa w wyżej wymienionych przepisach.

## Strategia inwestycyjna

Strategia inwestycyjna MetLife DFE ma charakter długoterminowy i opiera się na dwóch najważniejszych zasadach: bezpieczeństwa powierzonych środków i maksymalizacji zysków z lokat.

MetLife DFE jest funduszem aktywnej alokacji. Oznacza to, że udział w portfelu inwestycyjnym Funduszu głównych klas aktywów, tj. akcji, papierów dłużnych i depozytów bankowych, zmienia się w zależności od oceny bieżącej i prognozowanej sytuacji na rynkach finansowych. Portfel inwestycyjny jest jednocześnie odpowiednio zróżnicowany pod kątem ryzyka lokat w papiery wartościowe poszczególnych emitentów, w celu zapewnienia bezpieczeństwa oraz płynności zarządzanych aktywów. Dywersyfikacja lokat należy do podstawowych reguł strategii inwestycyjnej Funduszu.

Decyzje inwestycyjne dotyczące lokowania środków Funduszu są poprzedzone rozpoznaniem i oceną globalnej i lokalnej sytuacji makroekonomicznej, kondycji poszczególnych branż gospodarki oraz analizą sytuacji finansowej przedsiębiorstw i innych instytucji emitujących papiery wartościowe.

W procesie alokacji środków pomiędzy instrumenty udziałowe i dłużne brane są w szczególności pod uwagę: ocena obecnej i przyszłej koniunktury gospodarczej, polityka monetarna i fiskalna oraz sytuacja geopolityczna Polski i na świecie, a także będące skutkiem tych czynników przepływy kapitałowe.

O doborze akcji do portfela inwestycyjnego decyduje przede wszystkim wynik analizy fundamentalnej. Poszukiwane są w szczególności spółki posiadające ugruntowaną pozycję rynkową, dobrą kondycję finansową i systematycznie wypłacające dywidendy oraz takie, które charakteryzują się ponadprzeciętnym potencjałem wzrostu w średnim lub długim okresie. Istotnym aspektem oceny inwestycji są perspektywy branży, w której działa spółka. W procesie selekcji badane są również kompetencje organów spółek, struktura ich akcjonariatu, a także przestrzeganie przez nie zasad ładu korporacyjnego. Optymalizację momentu zakupu lub sprzedaży akcji wspomagają analiza przepływów kapitałowych oraz analiza techniczna.

W przypadku funduszu aktywnej alokacji, jakim jest MetLife DFE, instrumenty dłużne, przynoszące regularny dochód w postaci odsetek oraz charakteryzujące się niższą niż akcje zmiennością cen, stanowią przede wszystkim narzędzie ochrony kapitału w okresach dekonunktury rynkowej. Dobór obligacji skarbowych do portfela inwestycyjnego dokonywany jest na podstawie przewidywanych zmian rynkowych stóp procentowych oraz wrażliwości cen obligacji na te zmiany. Najpłynniejsze obligacje skarbowe mogą być również wykorzystywane jako krótkoterminowa lokata kapitału optymalizująca dochodowość tymczasowych nadwyżek płynności Funduszu. Inwestycje w nieskarbowe instrumenty dłużne dokonywane są na podstawie oceny ryzyka kredytowego emitenta i wysokości oprocentowania (marży kredytowej). Istotny wpływ na wynik analizy ryzyka emitenta mają ratingi wiarygodności kredytowej nadawane przez renomowane agencje lub dodatkowe zabezpieczenia obligacji. W przypadku emitentów, których papiery wartościowe są notowane na rynku regulowanym, podstawą oceny kondycji finansowej i bezpieczeństwa spłaty obligacji są wyniki analizy publicznie dostępnych sprawozdań finansowych.

Czas inwestowania Funduszu w poszczególne instrumenty nie jest z góry określony, lecz zależy od relacji pomiędzy ich wyceną a aktualnym kursem rynkowym oraz od oceny bieżącej i prognozowanej sytuacji na rynkach finansowych. W działalności inwestycyjnej może być stosowana strategia polegająca na wykorzystaniu zmian cen instrumentów finansowych w bardzo krótkim, nawet jednodniowym, horyzoncie czasowym. Ma ona na celu podniesienie stopy zwrotu Funduszu poprzez wykorzystanie również innych niż fundamentalne przesłanki inwestycyjnych, takich jak sygnały płynące z analizy technicznej, ocena nastrojów inwestorów oraz inne niekwantyfikowalne czynniki.

W celu ochrony kapitału, w szczególności w przypadku nieoczekiwanego ruchu cenowego w dół, może zostać zastosowana strategia ograniczania strat (tzw. stop-loss), polegająca na sprzedaży aktywów pomimo spadku ich ceny rynkowej poniżej ceny zakupu.

Istotnym elementem strategii inwestycyjnej MetLife DFE są inwestycje na zagranicznych rynkach finansowych. Dokonując ich, Fundusz dąży do osiągnięcia wyższej stopy zwrotu z zarządzanych aktywów poprzez wykorzystanie korzystniejszych wycen papierów wartościowych, lepszej koniunktury w danym regionie gospodarki globalnej lub uzyskanie ekspozycji na atrakcyjne sektory, które nie są reprezentowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz do ograniczenia ryzyka inwestycyjnego portfela poprzez uzyskanie ekspozycji na lokaty, których ceny nie podlegają wpływowi negatywnych czynników specyficznych wyłącznie dla polskiego rynku finansowego.

## Zasady rachunkowości oraz metodologia wyceny

Księgi rachunkowe MetLife DFE są prowadzone w języku polskim i w walucie polskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych z dnia 28 sierpnia 1997 roku (Dz.U. z 2013 r., 989),
- Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (Dz.U. z 2013 r., poz. 330, z późn. zm.),
- Ustawa o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz.U. z 2014 r., poz. 1147),
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 876, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2004 r., Nr 51, poz. 493, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2014 roku w sprawie obowiązków informacyjnych funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 142).

## Metody wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego

Wartość aktywów i zobowiązań funduszu emerytalnego jest ustalana przez fundusz emerytalny w każdym dniu wyceny, o którym mowa w art. 168 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, z dokładnością do jednego grosza.

Wycena aktywów i zobowiązań funduszu emerytalnego następuje według wartości rynkowej z zachowaniem zasady ostrożności, o której mowa w art. 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330, z późn. zm.).

Aktywami funduszu są środki pieniężne, pochodzące ze składek wpłaconych do funduszu, nabyte za nie prawa oraz pożytki z tych praw.

Nabyte składniki portfela inwestycyjnego ujmuje się w księgach rachunkowych według ceny nabycia na dzień zawarcia transakcji.

Zysk lub stratę ze zbycia składników portfela inwestycyjnego i walut obcych ustala się, przypisując im najwyższą wartość w cenie nabycia (zgodnie z metodą HIFO – „najdroższe sprzedają się jako pierwsze”). W przypadku, gdy sprzedaż dotyczy papierów wartościowych zakupionych po tej samej cenie nabycia, lecz w różnych datach, sprzedaż tych papierów odbywa się według metody FIFO („zakupione najwcześniej sprzedają się jako pierwsze”), po uwzględnieniu metody HIFO. Metody HIFO nie stosuje się do papierów wartościowych nabytych z udziałem przez drugą stronę zobowiązaniem odkupu.

Niezrealizowany zysk lub stratę z wyceny inwestycji ustala się jako różnicę między wartością danego składnika portfela inwestycyjnego w dniu wyceny a ceną jego nabycia lub wartością bilansową w bilansie otwarcia. Niezrealizowany zysk lub strata z wyceny składników portfela inwestycyjnego wpływa na wynik finansowy funduszu. Zrealizowany wynik przy sprzedaży papierów z naliczoną amortyzacją ustala się jako różnicę między ceną zbycia netto a ceną nabycia powiększoną o amortyzację dyskonta lub pomniejszoną o amortyzację premii naliczoną od daty rozliczenia transakcji kupna do daty rozliczenia transakcji sprzedaży.

Przy ustalaniu wyniku ze sprzedaży składników portfela inwestycyjnego brane są pod uwagę wszystkie transakcje zakupu, zarówno rozliczone, jak i nierozliczone.

Różnice kursowe zrealizowane przy sprzedaży składników portfela inwestycyjnego ujmuje się w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji.

Odsetki od papierów dłużnych należne od dnia zawarcia transakcji sprzedaży do dnia rozliczenia tej transakcji ujmowane są w przychodach funduszu w dniu zawarcia transakcji sprzedaży w wysokości zgodnej z zawartą umową.

Odsetki od papierów dłużnych należne od dnia ustalenia prawa do odsetek do dnia ich wypłaty ujmowane są w przychodach funduszu każdego dnia proporcjonalnie, zgodnie z tabelą odsetkową.

W przypadku dłużnych papierów wartościowych z naliczonymi odsetkami wartość ustaloną w stosunku do ich wartości nominalnej i wartość naliczonych odsetek ujmuje się w portfelu inwestycyjnym łącznie.

## Papiery wartościowe notowane na rynku wyceny

Rynkiem wyceny jest wyodrębniony pod względem organizacyjnym i finansowym, działający regularnie system, zapewniający jednakowe warunki zawierania transakcji oraz powszechny i równy dostęp do informacji o tych transakcjach.

Za rynek wyceny uznaje się również elektroniczny rynek skarbowych papierów wartościowych, zwany dalej „Treasury BondSpot Poland”, prowadzony przez Bond Spot S.A.

Kursem wyceny jest średnia dzienna cena transakcji ważona wolumenem obrotu, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalona na rynku wyceny, kursem wyceny jest dla:

a) Treasury BondSpot Poland:

- kurs fixingowy, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony na rynku wyceny, to
- kurs odniesienia ustalony przez organizatora rynku wyceny,

b) pozostałych rynków:

- kurs zamknięcia, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony na rynku wyceny, to
- ostatni kurs jednolity z dnia wyceny, a jeżeli nie jest oficjalnie ustalony na rynku wyceny, to
- kurs odniesienia ustalony przez organizatora rynku wyceny.

Papiery wartościowe notowane na rynku wyceny są wyceniane w oparciu o kurs wyceny z dnia wyceny. W przypadku braku kursu wyceny z dnia wyceny papiery wartościowe są wyceniane w oparciu o kurs wyceny z ostatniego dnia, w którym został ustalony.



Certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte notowane na rynku wyceny, które były przedmiotem obrotu po ostatnim dniu wyceny, wycenia się w oparciu o kurs wyceny z dnia wyceny. W przypadku braku kursu wyceny z dnia wyceny są wyceniane w oparciu o kurs wyceny z ostatniego dnia, w którym został ustalony.

## Papiery wartościowe nienotowane na rynku wyceny

Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe (dłużne papiery wartościowe o terminie do wykupu nie dłuższym niż 1 rok, licząc od dnia jego emisji) nienotowane na rynku wyceny są wyceniane metodą liniowej amortyzacji dyskonta lub premii w stosunku do ceny nabycia.

Dłużne papiery wartościowe, których okres do rozpoczęcia notowania nie przekracza miesiąca, są wyceniane metodą liniowej amortyzacji dyskonta lub premii w stosunku do ceny nabycia.

Dłużne papiery wartościowe od dnia następującego bezpośrednio po dniu ostatniego notowania na rynku wyceny do dnia wykupu są wyceniane metodą liniowej amortyzacji dyskonta lub premii powstałej jako różnica między ceną wykupu danego papieru wartościowego a ceną, po jakiej fundusz emerytalny wycenił papier wartościowy w ostatnim dniu jego notowania.

Wartość akcji zdematerializowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2010 r., Nr 211, poz. 384), lecz nienotowanych na rynku wyceny jest równa wartości akcji tego emitenta notowanych na rynku wyceny. Jeżeli między akcjami nowej emisji i akcjami notowanymi na rynku wyceny istnieją różnice w zakresie uprawnień przysługujących ich posiadaczom, wartość tych akcji jest określana jako wartość akcji emisji notowanej na rynku wyceny skorygowana o wartość uprawnień przysługujących posiadaczom akcji różniących te emisje.

Certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte, specjalistyczne fundusze inwestycyjne zamknięte lub fundusze inwestycyjne mieszane są wyceniane według ostatniej ceny ich wykupu.

Do wyceny aktywów lokowanych za granicą stosuje się analogiczne zasady wyceny, jak w przypadku wyceny aktywów krajowych. Wartość aktywów zagranicznych jest przeliczana na wartość w walucie polskiej według kursu średniego waluty obcej, w jakiej aktywa te są denominowane, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski (NBP) na dzień wyceny.

Wartość aktywów funduszu wyrażoną w walutach, dla których NBP nie ustala średniego kursu, określa się w relacji do wskazanej przez fundusz waluty odniesienia, dla której średni kurs jest wyliczony i ogłaszany przez NBP na dzień wyceny.

Zgodnie ze stosowaną przez fundusz metodologią prawa do akcji spółki publicznej nienotowane na rynku wyceny są wyceniane według wartości akcji tej spółki, które są notowane na rynku wyceny, przy założeniu, że okres między dokonaniem przydziału akcji nowej emisji a ich rejestracją w depozycie papierów wartościowych jest odpowiednio krótki oraz brak jest wiarygodnych czynników, które mogą wskazywać, że właściwy sąd rejestrowy może odmówić wpisu podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru przedsiębiorców.

Zgodnie ze stosowaną przez fundusz metodologią prawa poboru nienotowane na rynku wyceny są wyceniane według wartości teoretycznej, pod warunkiem, że znana jest cena emisyjna oraz wielkość emisji akcji nowej emisji. Jeżeli z przyczyn niezależnych od funduszu wycena aktywów funduszu nie jest możliwa według zasad określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych oraz według zasad określonych powyżej lub dokonanie wyceny według tych zasad byłoby sprzeczne z zasadą ostrożności, fundusz dokonuje wyceny tych aktywów według określonej przez siebie szczegółowej metodologii, o której jest zobowiązany poinformować Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF).

Pozostałe papiery wartościowe nienotowane na rynku wyceny są wyceniane według ceny nabycia.

## Należności

Należności wyceniane są według wartości nominalnej, pomniejszonej o przewidywane straty (odpisy aktualizujące) i wykazane w kwocie wymagającej zapłaty. Należności wyrażone w walutach obcych na dzień bilansowy ujmują się po kursie średnim ustalonym dla poszczególnych walut przez NBP.

Należności od ZUS z tytułu nienależnie pobranych środków na wypłatę emerytur okresowych wyceniane są według wartości nominalnej powiększonej o odsetki ustawowe na każdy dzień wyceny.

## Kapitał funduszu

Kapitał funduszu jest utworzony w szczególności:

- ze składek członków funduszu, wpłaconych przez nich w formie środków pieniężnych,
- ze środków przypadających osobie uprawnionej w przypadku śmierci oszczędzającego,
- ze środków członków funduszu otrzymanych z tytułu wypłaty transferowej z innego funduszu,
- ze środków przypadających członkowi funduszu z tytułu zwrotu całkowitego lub częściowego,
- z wpłat towarzystwa lub depozytariusza wniesionych tytułem naprawienia szkód, o których mowa w art. 48 lub art. 160 ust. 2 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- ze środków przypadających członkowi funduszu, przeznaczonych na wypłatę dla oszczędzającego, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 oraz w art. 34a ust. 1 pkt 1 ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

Zmniejszenie kapitału funduszu ujmowane jest w księgach rachunkowych na dzień przeliczenia jednostek rozrachunkowych na środki pieniężne.

## Środki pieniężne

Środki pieniężne denominowane w złotych wycenia się według wartości nominalnej.

Środki pieniężne denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie średnim ustalonym dla poszczególnych walut przez NBP na dzień wyceny.

## Zobowiązania

Zobowiązania, które nie mogą być wycenione przy odpowiednim zastosowaniu zasad wyceny, są wyceniane według ich wartości wymagalnej zapłaty na dzień wyceny, z zastosowaniem zasady ostrożności.

## Wynik finansowy funduszu

Na wynik z inwestycji funduszu składają się przychody operacyjne pomniejszone o koszty operacyjne funduszu.

Na przychody operacyjne składają się w szczególności:

- dywidendy,
- odpisy dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na rynku wyceny nabytych poniżej wartości nominalnej,
- odsetki.

Do kosztów operacyjnych funduszu zalicza się w szczególności:

- koszty związane z przechowywaniem aktywów funduszu, stanowiące równowartość wynagrodzenia depozytariusza,

- koszty krajowych instytucji rozliczeniowych do wysokości ustalonej w statucie,
- koszty zagranicznych instytucji rozliczeniowych do wysokości ustalonej w statucie, nieprzekraczające odpowiednich kosztów krajowych instytucji rozliczeniowych,
- ustalone w statucie funduszu koszty zarządzania funduszem przez towarzystwo,
- amortyzację premii od dłużnych papierów wartościowych nabytych powyżej wartości nominalnej nienotowanych na rynku wyceny,
- koszty z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

## Rozliczenia międzyokresowe

Koszty z tytułu wynagrodzenia towarzystwa, opłat dla depozytariusza oraz opłat instytucji rozliczeniowych ujmowane są jako bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i naliczane w każdym dniu wyceny.

Koszty odsetek z tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych przez fundusz podlegają rozliczeniu w czasie, z uwzględnieniem warunków spłaty kredytu lub pożyczki.

## Aktywa netto funduszu i wartość jednostki rozrachunkowej

Wartość aktywów netto funduszu emerytalnego jest ustalana przez fundusz emerytalny w każdym dniu wyceny, o którym mowa w art. 168 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, z dokładnością do jednego grosza. Dniem wyceny jest każdy dzień roboczy z wyjątkiem sobót. Wartość aktywów netto funduszu jest ustalana przez fundusz w każdym dniu wyceny i według stanu na ten dzień.

Wartość aktywów netto funduszu ustala się pomniejszając wartość aktywów funduszu o jego zobowiązania. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w dniu przeliczenia jest ustalana przez podzielenie wartości aktywów netto funduszu w dniu przeliczenia przez liczbę jednostek rozrachunkowych zapisanych w tym dniu na rachunkach prowadzonych przez fundusz. Całkowita wartość jednostek rozrachunkowych jest zawsze równa całkowitej wartości aktywów netto funduszu przeliczonych na te jednostki.

Przeliczeniu na jednostki rozrachunkowe podlegają składki oraz odsetki z tytułu opóźnień ZUS w przekazywaniu składek wpłacone do funduszu w formie pieniężnej oraz otrzymane wypłaty transferowe.

Przeliczanie na jednostki rozrachunkowe następuje w najbliższym dniu wyceny odpowiednio po otrzymaniu wpłaty na rachunek przeliczeniowy i po otrzymaniu listy członków, na rzecz których wnoszona jest wpłata, według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień, w którym po raz pierwszy możliwe jest przyporządkowanie otrzymanych składek poszczególnym członkom.

W pierwszym dniu przeliczenia, którym był 31.01.2012 roku, wartość jednostki rozrachunkowej została ustawowo ustalona na poziomie 10,00 złotych (Ustawa o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych z dnia 28 sierpnia 1997 roku, art. 100, ust. 3).

Do czasu przeliczenia składek i wypłat transferowych są one przechowywane na odrębnym rachunku pieniężnym funduszu. Odsetki należne z tytułu przechowywania środków pieniężnych na tym rachunku stanowią przychód funduszu.

# Roczne sprawozdanie finansowe MetLife DFE

Bilans na dzień 31 grudnia 2015 r.

	31.12.2014 (okres poprzedni)	31.12.2015 (okres bieżący)
<b>Bilans (w PLN)</b>		
<b>I. Aktywa</b>	<b>19 110 885,06</b>	<b>24 180 216,64</b>
1. Portfel inwestycyjny	17 060 617,35	23 590 469,22
2. Środki pieniężne	852 043,05	584 206,41
b) na rachunku przeliczeniowym	852 043,05	584 206,41
– na rachunku wpłat	851 558,05	583 916,41
– na rachunku wypłat	485,00	290,00
3. Należności	1 198 224,66	5 541,01
a) z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego	1 185 529,59	0,00
b) z tytułu dywidend	12 597,18	5 498,27
d) z tytułu odsetek	97,89	42,74
f) pozostałe należności	0,00	0,00
<b>II. Zobowiązania</b>	<b>557 044,00</b>	<b>360 638,04</b>
1. Z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego	61 338,71	0,00
3. Wobec członków	449 037,85	332 703,75
4. Wobec towarzystwa	38 531,90	14 000,68
6. Pozostałe zobowiązania	3 184,80	2 290,00
7. Rozliczenia międzyokresowe	4 950,74	11 643,61
<b>III. Aktywa netto</b>	<b>18 553 841,06</b>	<b>23 819 578,60</b>
<b>IV. Kapitał funduszu</b>	<b>14 485 223,98</b>	<b>20 294 764,71</b>
<b>V. Zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy</b>	<b>4 068 617,08</b>	<b>3 524 813,89</b>
1. Zakumulowany nierozdysponowany wynik z inwestycji	-14 185,20	-152 799,64
2. Zakumulowany nierozdysponowany zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	3 019 056,37	3 875 259,40
3. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	1 063 745,91	-197 645,87
<b>VI. Kapitał i zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy, razem</b>	<b>18 553 841,06</b>	<b>23 819 578,60</b>

# Roczne sprawozdanie finansowe MetLife DFE

Rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

	01.01 - 31.12.2014 (okres poprzedni)	01.01 - 31.12.2015 (okres bieżący)
<b>Rachunek zysków i strat (w PLN)</b>		
<b>I. Przychody operacyjne</b>	<b>486 860,03</b>	<b>660 096,79</b>
1. Przychody portfela inwestycyjnego	472 908,31	548 215,70
a) dywidendy i udziały w zyskach	265 494,53	210 956,83
b) odsetki, w tym	207 406,79	337 258,87
– odsetki od dłużnych papierów wartościowych	172 459,63	308 608,02
– odsetki od depozytów bankowych i bankowych papierów wartościowych	34 947,16	28 650,85
c) odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	6,99	0,00
2. Przychody ze środków pieniężnych na rachunkach bankowych	1 969,64	843,31
3. Różnice kursowe dodatnie powstałe w związku z wyceną praw majątkowych wynikających ze składników portfela inwestycyjnego, a także środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań denominowanych w walutach państw będących członkami UE lub stronami umowy o EOG, lub członkami OECD	11 982,08	110 827,32
4. Pozostałe przychody	0,00	210,46
<b>II. Koszty operacyjne</b>	<b>474 056,67</b>	<b>798 711,23</b>
1. Koszty zarządzania funduszem	388 014,04	556 705,88
2. Koszty wynagrodzenia depozytariusza	45 607,43	123 811,44
5. Różnice kursowe ujemne powstałe w związku z wyceną praw majątkowych wynikających ze składników portfela inwestycyjnego, a także środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań denominowanych w walutach państw będących członkami UE lub stronami umowy o EOG, lub członkami OECD	39 748,45	108 181,10
6. Koszty danin publiczno-prawnych	686,75	10 012,81
<b>III. Wynik z inwestycji (I - II)</b>	<b>12 803,36</b>	<b>-138 614,44</b>
<b>IV. Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata)</b>	<b>960 045,52</b>	<b>-405 188,75</b>
1. Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	1 212 968,02	856 203,03
2. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	-252 922,50	-1 261 391,78
<b>V. Wynik finansowy (III + IV)</b>	<b>972 848,88</b>	<b>-543 803,19</b>

# Roczne sprawozdanie finansowe MetLife DFE

Zestawienie zmian w aktywach netto za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

	31.12.2014 (okres poprzedni)	31.12.2015 (okres bieżący)
<b>Zmiany w aktywach netto funduszu</b>		
<b>A Zmiana wartości aktywów netto</b>		
I. Wartość aktywów netto na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego	11 248 991,22	18 553 841,06
II. Wynik finansowy w okresie sprawozdawczym (razem), w tym	972 848,88	-543 803,19
1. Wynik z inwestycji	12 803,36	-138 614,44
2. Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji	1 212 968,02	856 203,03
3. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji	-252 922,50	-1 261 391,78
III. Zmiany w kapitale w okresie sprawozdawczym, w tym	6 332 000,96	5 809 540,73
1. Zwiększenia kapitału z tytułu wpłat przeliczonych na jednostki rozrachunkowe	6 808 820,57	6 505 039,64
2. Zmniejszenia kapitału z tytułu umorzenia jednostek rozrachunkowych	476 819,61	695 498,91
IV. łączna zmiana wartości aktywów netto w okresie sprawozdawczym (II + III)	7 304 849,84	5 265 737,54
V. Wartość aktywów netto na koniec okresu sprawozdawczego (I + IV)	18 553 841,06	23 819 578,60
<b>B Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych</b>		
I. Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych w okresie sprawozdawczym, w tym		
1. Liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na początek okresu sprawozdawczego	511 287,5358	795 020,0113
2. Liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na koniec okresu sprawozdawczego	795 020,0113	1 040 001,8964
II. Zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową		
1. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na początek okresu sprawozdawczego	22,00	23,34
2. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na koniec okresu sprawozdawczego	23,34	22,90
3. Procentowa zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	6%	-2%
4. Minimalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	21,12	22,49
5. Maksymalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym	23,54	24,91
6. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na ostatni dzień wyceny w okresie sprawozdawczym	23,34	22,90

# Roczne sprawozdanie finansowe MetLife DFE

Zestawienie zmian w kapitale własnym za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

	31.12.2014 (okres poprzedni)	31.12.2015 (okres bieżący)
<b>Zestawienie zmian w kapitale własnym (w PLN)</b>		
<b>I. Kapitały razem funduszu na początek okresu sprawozdawczego</b>	<b>11 248 991,22</b>	<b>18 553 841,06</b>
1. Kapitał funduszu na początek okresu sprawozdawczego	8 153 223,02	14 485 223,98
1.1. Zmiany w kapitale funduszu	6 332 000,96	5 809 540,73
a) zwiększenia z tytułu:	6 808 820,57	6 505 039,64
– wpłat członków	6 278 030,60	6 224 419,14
– otrzymanych wpłat transferowych	530 789,97	280 620,50
b) zmniejszenia z tytułu:	476 819,61	695 498,91
– wypłat transferowych	63 721,02	71 722,81
– wypłat osobom uprawnionym	23 638,54	4 155,69
– pozostałe	389 460,05	619 620,41
1.2. Kapitał funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	14 485 223,98	20 294 764,71
2. Wynik finansowy	4 068 617,08	3 524 813,89
<b>II. Kapitały razem w dyspozycji funduszu na koniec okresu</b>	<b>18 553 841,06</b>	<b>23 819 578,60</b>

# Roczne sprawozdanie finansowe MetLife DFE

Zestawienie portfela inwestycyjnego na dzień 31 grudnia 2015 r.

Lp.	Instrument finansowy	Na dzień 31 grudnia 2014 r.				Na dzień 31 grudnia 2015 r.			
		Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w ak- tywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w ak- tywach (w %)
<b>2.</b>	<b>Obligacje emitowane przez Skarb Państwa</b>	<b>6 904</b>	<b>7 306</b>	<b>7 695</b>	<b>40,26</b>	<b>7 398</b>	<b>7 730</b>	<b>7 960</b>	<b>32,92</b>
	SKARB PAŃSTWA - DS0725 - 25/07/2025	1 750	1 765	1 892	9,90	700	675	730	3,02
	SKARB PAŃSTWA - DS1017 - 25/10/2017	279	296	307	1,61	0	0	0	0,00
	SKARB PAŃSTWA - DS1019 - 25/10/2019	63	69	73	0,38	763	862	867	3,59
	SKARB PAŃSTWA - DS1020 - 25/10/2020	503	555	590	3,09	900	1 020	1 033	4,27
	SKARB PAŃSTWA - DS1023 - 25/10/2023	370	403	420	2,20	0	0	0	0,00
	SKARB PAŃSTWA - IZ0816 - 24/08/2016	76	101	101	0,53	0	0	0	0,00
	SKARB PAŃSTWA - IZ0823 - 25/08/2023	21	25	27	0,14	21	25	26	0,11
	SKARB PAŃSTWA - OK0116 - 25/01/2016	0	0	0	0,00	1 762	1 746	1 760	7,28
	SKARB PAŃSTWA - PS0416 - 25/04/2016	500	521	538	2,81	0	0	0	0,00
	SKARB PAŃSTWA - PS0417 - 25/04/2017	190	204	209	1,09	0	0	0	0,00
	SKARB PAŃSTWA - PS0418 - 25/04/2018	100	101	108	0,57	850	886	911	3,77
	SKARB PAŃSTWA - PS0718 - 25/07/2018	105	100	108	0,56	105	100	108	0,45
	SKARB PAŃSTWA - PS0719 - 25/07/2019	2 000	2 046	2 124	11,11	1 700	1 734	1 798	7,44
	SKARB PAŃSTWA - WS0429 - 25/04/2029	11	13	15	0,08	11	13	14	0,06
	SKARB PAŃSTWA - WS0437 - 25/04/2037	48	53	68	0,36	48	53	64	0,26
	SKARB PAŃSTWA - WS0922 - 23/09/2022	888	1 053	1 114	5,83	538	616	648	2,68
<b>12.</b>	<b>Depozyty w bankach krajowych w walucie polskiej</b>	<b>4</b>	<b>1 824</b>	<b>1 824</b>	<b>9,55</b>	<b>3</b>	<b>823</b>	<b>823</b>	<b>3,40</b>
	Bank Handlowy S.A. - LO29122015N001	0	0	0	0,00	1	650	650	2,69
	Bank Handlowy S.A. - LO31122014N001	1	14	14	0,07	0	0	0	0,00
	Bank Handlowy S.A. - LO31122015N001	0	0	0	0,00	1	73	73	0,30
	Bank Handlowy S.A. - LO31122015N004	0	0	0	0,00	1	100	100	0,41



# Roczne sprawozdanie finansowe MetLife DFE

Zestawienie portfela inwestycyjnego na dzień 31 grudnia 2015 r. (cd.)

Lp.	Instrument finansowy	Na dzień 31 grudnia 2014 r.				Na dzień 31 grudnia 2015 r.			
		Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w ak- tywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w ak- tywach (w %)
	Bank Millennium S.A. - LO30122014N006	1	800	800	4,19	0	0	0	0,00
	Bank Pekao S.A. - LO30122014N004	1	500	500	2,62	0	0	0	0,00
	mBank S.A. - LO30122014N005	1	510	510	2,67	0	0	0	0,00
<b>27.</b>	<b>Akcje spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej</b>	<b>329 391</b>	<b>6 759</b>	<b>7 542</b>	<b>39,46</b>	<b>327 933</b>	<b>8 369</b>	<b>8 100</b>	<b>33,50</b>
	Alior Bank S.A. - ALR	0	0	0	0,00	6 000	387	400	1,65
	AmRest Holdings SE - EAT	0	0	0	0,00	2 774	512	523	2,16
	Asseco Business Solutions S.A. - ABS	10 949	125	148	0,77	5 347	61	82	0,34
	Asseco Poland S.A. - ACP	0	0	0	0,00	9 500	547	539	2,23
	Bank BPH S.A. - BPH	9 850	419	483	2,53	0	0	0	0,00
	Bank Pekao S.A. - PEO	0	0	0	0,00	3 200	457	460	1,90
	Capital Park S.A. - CAPITALPARK	0	0	0	0,00	51 023	288	296	1,22
	CCC S.A. - CCC	0	0	0	0,00	1 300	227	175	0,72
	Ciech S.A. - CIE	7 806	294	332	1,73	0	0	0	0,00
	Comarch S.A. - CMR	10 016	911	1 151	6,02	0	0	0	0,00
	Comp S.A. - CMP	1 444	91	77	0,40	1 385	87	77	0,32
	Cyfrowy Polsat S.A. - CPS	5 408	134	128	0,67	0	0	0	0,00
	Echo Investment S.A. - ECH	0	0	0	0,00	33 418	235	234	0,97
	Enea S.A. - ENA	40 070	648	611	3,20	0	0	0	0,00
	Eurocash S.A. - EUR	0	0	0	0,00	8 866	416	438	1,81
	Grupa Azoty S.A. - ATT	0	0	0	0,00	1 730	177	172	0,71
	Grupa Lotos S.A. - LTS	0	0	0	0,00	12 110	353	331	1,37
	IDEA BANK S.A. - IDEA BANK	0	0	0	0,00	7 000	182	176	0,73
	KGHM Polska Miedź S.A. - KGH	0	0	0	0,00	5 000	474	320	1,32
	LIVECHAT SOFTWARE S.A. - LIVECHAT	15 445	233	428	2,24	0	0	0	0,00
	Magellan S.A. - MAG	5 000	363	336	1,76	0	0	0	0,00
	MOL Magyar Olaj-es Gazipari RT - MOL	0	0	0	0,00	1 600	277	306	1,27
	Newag S.A. - NEWAG	50 412	1 035	1 217	6,37	0	0	0	0,00
	Orange Polska S.A. - OPL	27 264	273	227	1,19	0	0	0	0,00

# Roczne sprawozdanie finansowe MetLife DFE

Zestawienie portfela inwestycyjnego na dzień 31 grudnia 2015 r. (cd.)

Lp.	Instrument finansowy	Na dzień 31 grudnia 2014 r.				Na dzień 31 grudnia 2015 r.			
		Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w ak- tywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w ak- tywach (w %)
	Orbis S.A. - ORB	0	0	0	0,00	5 073	261	310	1,28
	OT Logistics S.A. - OTL	3 584	752	870	4,55	2 054	415	350	1,45
	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. - PGE	0	0	0	0,00	34 854	492	453	1,87
	PKO BP S.A. - PKO	0	0	0	0,00	6 000	161	165	0,68
	PKP CARGO S.A. - PKP	0	0	0	0,00	4 335	296	292	1,21
	Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. - PKN	0	0	0	0,00	10 000	710	684	2,83
	PZU S.A. - PZU	0	0	0	0,00	10 450	430	357	1,48
	Sanockie Zakłady Przemysłu Gumowego Stomil Sanok S.A. - SNK	0	0	0	0,00	852	41	47	0,20
	SMT S.A. - SMT	0	0	0	0,00	10 000	190	144	0,60
	Tauron Polska Ener- gia S.A. - TPE	0	0	0	0,00	70 000	197	202	0,83
	Warimpex Finanz und Beteiligungs AG - WXF	69 905	366	215	1,13	0	0	0	0,00
	Work Service S.A. - WSE	72 094	1 084	1 280	6,70	23 380	290	325	1,34
	ZPUE S.A. - PUE	144	32	40	0,21	682	205	243	1,00
<b>43.</b>	<b>Razem lokaty krajowe</b>	<b>336 299</b>	<b>15 889</b>	<b>17 061</b>	<b>89,27</b>	<b>335 334</b>	<b>16 921</b>	<b>16 883</b>	<b>69,82</b>
<b>60.</b>	<b>Akcje spółek notowanych na ryнку regulowanym w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>64 770</b>	<b>6 783</b>	<b>6 708</b>	<b>27,74</b>
	Airbus - Airbus	0	0	0	0,00	1 560	396	412	1,70
	AKBANK TAS - AKBANK	0	0	0	0,00	10 300	120	93	0,39
	AMAZON COM INCORPORATED - AMZN	0	0	0	0,00	170	392	448	1,85
	BAYER AG - BAYN	0	0	0	0,00	1 270	633	627	2,59
	BMW - BMW	0	0	0	0,00	960	408	399	1,65
	CHEVRON CORP - CVX	0	0	0	0,00	1 000	349	351	1,45
	DAIMLER AG - DAI	0	0	0	0,00	1 930	640	638	2,64
	Deutsche Boerse - Deutsche Boerse	0	0	0	0,00	1 270	435	440	1,82
	Distribuidora Internacional - DIA	0	0	0	0,00	24 300	607	566	2,34
	Evonik Industries AG - EVONIK	0	0	0	0,00	3 100	434	404	1,67
	MICHELIN - ML	0	0	0	0,00	1 410	519	528	2,18
	OMV AG - OMV	0	0	0	0,00	1 000	105	111	0,46
	SIEMENS AG - SIE	0	0	0	0,00	1 380	548	529	2,19

# Roczne sprawozdanie finansowe MetLife DFE

Zestawienie portfela inwestycyjnego na dzień 31 grudnia 2015 r. (cd.)

Lp.	Instrument finansowy	Na dzień 31 grudnia 2014 r.				Na dzień 31 grudnia 2015 r.			
		Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w ak- tywach (w %)	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w ak- tywach (w %)
	Societe Generale - SOGN	0	0	0	0,00	1 450	265	263	1,09
	T.GARANTI BANKASI AS - GARAN	0	0	0	0,00	9 300	119	89	0,37
	Total - TOTAL	0	0	0	0,00	1 200	234	211	0,87
	WELLS FARGO CO - WFC	0	0	0	0,00	1 850	404	392	1,62
	Zalando SE - Zalando	0	0	0	0,00	1 320	174	205	0,85
71.	<b>Razem lokaty zagraniczne</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>	<b>64 770</b>	<b>6 783</b>	<b>6 708</b>	<b>27,74</b>
72.	<b>Razem lokaty</b>	<b>336 299</b>	<b>15 889</b>	<b>17 061</b>	<b>89,27</b>	<b>400 104</b>	<b>23 704</b>	<b>23 590</b>	<b>97,56</b>

# Roczne sprawozdanie finansowe MetLife DFE

Informacja dodatkowa na dzień 31 grudnia 2015 r.

	31.12.2014 (okres poprzedni)	31.12.2015 (okres bieżący)
<b>I. Dane uzupełniające o pozycjach bilansu za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy w odniesieniu do pozycji:</b>		
2. Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wpłat:	851 558,05	583 916,41
b) środki wpłacone przez członków	810 326,35	567 915,73
c) środki z tytułu otrzymanych wypłat transferowych	0,00	0,00
d) inne środki	41 231,70	16 000,68
3. Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wypłat:	485,00	290,00
d) inne środki	485,00	290,00
4. Należności z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego:	1 185 529,59	0,00
a) sprzedaży akcji i praw z nimi związanych	1 185 529,59	0,00
5. Należności z tytułu odsetek:	97,89	42,74
b) od składników portfela inwestycyjnego, w tym:	97,89	42,74
– od depozytów bankowych	97,89	42,74
7. Zobowiązania z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego z tytułu nabycia:	61 338,71	0,00
a) akcji i praw z nimi związanych	61 338,71	0,00
9. Zobowiązania wobec członków z tytułu:	449 037,85	332 703,75
a) wpłat	449 037,85	332 703,75
10. Zobowiązania wobec towarzystwa z tytułu:	38 531,90	14 000,68
a) opłaty od składki	38 531,90	14 000,68
11. Zobowiązania pozostałe:	3 184,80	2 290,00
c) inne	3 184,80	2 290,00
<b>II. Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy:</b>		
1. Przychody z tytułu:	486 860,03	660 096,79
a) rachunków środków pieniężnych	1 969,64	843,31
b) depozytów bankowych	34 947,16	28 650,85
c) obligacji	172 459,63	308 608,02
g) innych, w tym:	277 483,60	321 994,61
– dywidend i udziałów w zyskach	265 494,53	210 956,83
– odpisu dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej	6,99	0,00
– pozostałych	11 982,08	111 037,78
2. Dodatkowo różnice kursowe:	21 862,88	314 561,20
a) ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji	9 880,80	187 671,54
– akcji i praw z nimi związanych	9 880,80	187 671,54
b) ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji	0,00	16 062,34
– akcji i praw z nimi związanych	0,00	16 062,34
c) ujęte w środkach pieniężnych, należnościach oraz zobowiązaniach	11 982,08	110 827,32

# Roczne sprawozdanie finansowe MetLife DFE

Informacja dodatkowa na dzień 31 grudnia 2015 r. (cd.)

	31.12.2014 (okres poprzedni)	31.12.2015 (okres bieżący)
3. Wynagrodzenie depozytariusza:	45 607,43	123 811,44
a) z tytułu refinansowania opłat na rzecz innych podmiotów krajowych	1 918,19	2 595,10
c) z tytułu opłat za przechowywanie	0,00	36 000,00
d) z tytułu opłat za rozliczanie	4 876,00	13 263,00
e) z tytułu weryfikacji jednostki	29 129,03	36 000,00
f) z tytułu prowadzenia rachunków i przelewów	6 034,92	12 890,99
g) inne	3 649,29	23 062,35
4. Ujemne różnice kursowe:	42 261,27	265 068,06
a) ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji	2 512,82	123 508,26
– akcji i praw z nimi związanych	2 512,82	123 508,26
b) ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji	0,00	33 378,70
– akcji i praw z nimi związanych	0,00	33 378,70
c) ujęte w środkach pieniężnych, należnościach oraz zobowiązaniach	39 748,45	108 181,10
5. Koszty danin publiczno-prawnych	686,75	10 012,81
a) podatek od zagranicznych dywidend zapłacony na podstawie lokalnych przepisów podatkowych kraju emitenta oraz umów o unikaniu podwójnego opodatkowania	686,75	10 012,81
6. Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji z:	1 212 968,02	856 203,03
a) akcji i praw z nimi związanych	1 156 676,58	918 861,47
b) obligacji skarbowych	56 291,44	-62 658,44
7. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji z:	-252 922,50	-1 261 391,78
a) akcji i praw z nimi związanych	-539 431,71	-1 127 442,24
b) obligacji skarbowych	286 509,21	-133 949,54

## **Do Członków MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego oraz Akcjonariuszy, Rady Nadzorczej i Zarządu MetLife Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A.**

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego („Fundusz”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Przemysłowej 26, na które składa się wprowadzenie do sprawozdania finansowego, zestawienie portfela inwestycyjnego i bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2015 roku, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w aktywach netto i zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz dodatkowe informacje i objaśnienia w zakresie wymaganym ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), zwaną dalej „Ustawą o rachunkowości” i wydanymi na jej podstawie przepisami, w szczególności rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 876 z późn. zm.), zwanym dalej „Rozporządzeniem o rachunkowości”.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego odpowiedzialny jest Zarząd MetLife Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego S.A. (zwanego dalej „Towarzystwem”).

Zarząd Towarzystwa oraz członkowie jego Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości i Rozporządzeniu o rachunkowości.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Fundusz zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy przedstawia ono rzetelnie i jasno, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Funduszu oraz o prawdziwości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Fundusz zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wrywkowy – dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem zbadane sprawozdanie finansowe MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Funduszu na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości, wynikającymi z Ustawy o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Funduszu.

Informacje finansowe zawarte w informacji Zarządu Towarzystwa skierowanej do członków Funduszu, dla których źródłem jest zbadane sprawozdanie finansowe, są z nim zgodne.

Do sprawozdania finansowego dołączone zostało Oświadczenie Depozytariusza o zgodności danych dotyczących stanów aktywów Funduszu ze stanem faktycznym.



Paweł Nowosadko  
Kluczowy biegły rewident  
przeprowadzający badanie  
nr ewidencyjny 90119

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:



Dorota Snarska-Kuman – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 31 marca 2016 roku

# Oświadczenie depozytariusza

ul. Senatorska 16  
00-923 Warszawa

T +48 (22) 657 7200  
F +48 (22) 657 5023



Warszawa, dnia 31 marca 2016 roku

Bank Handlowy w Warszawie Spółka Akcyjna pełniący obowiązki depozytariusza dla MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego, zarządzanego przez MetLife Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie, potwierdza zgodność ze stanem faktycznym danych dotyczących aktywów i zobowiązań funduszu oraz wynik finansowy przedstawione w sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku.

Za Bank Handlowy w Warszawie S.A.

Marcin Szejka  
Pełnomocnik  
SBK C 26200

Piotr Sawa  
Pełnomocnik  
SBK D 23487



# Statut MetLife Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego

## I. Postanowienia ogólne

### § 1

1. „MetLife Dobrowolny Fundusz Emerytalny” zwany dalej Funduszem prowadzi działalność na podstawie ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego oraz postanowień niniejszego Statutu.
2. Fundusz posiada osobowość prawną.

### § 2

1. Nazwa Funduszu brzmi: „MetLife Dobrowolny Fundusz Emerytalny”.
2. Fundusz może używać również skróconej nazwy: „MetLife DFE” oraz wyróżniającego znaku graficznego.

### § 3

Czas trwania Funduszu jest nieograniczony.

## II. Przedmiot działalności Funduszu

### § 4

Przedmiotem działalności Funduszu jest prowadzenie indywidualnych kont zabezpieczenia emerytalnego (zwanymi dalej **IKZE**) lub indywidualnych kont emerytalnych (zwanymi dalej **IKE**), o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego, w ramach których następuje gromadzenie oszczędności na wyodrębnionych rachunkach członków Funduszu, zwanych dalej odpowiednio Rachunkiem **IKZE** lub Rachunkiem **IKE**.

## III. Władze Funduszu

### § 5

1. Jedynym organem Funduszu jako osoby prawnej jest Towarzystwo.
2. Towarzystwo zarządza Funduszem i reprezentuje go wobec osób trzecich.
3. Zgodnie ze statutem Towarzystwa, do reprezentowania Towarzystwa działającego jako organ Funduszu upoważnieni są:
  - a) Prezes Zarządu Towarzystwa – samodzielnie,
  - b) dwaj członkowie Zarządu Towarzystwa łącznie,
  - c) członek Zarządu łącznie z prokurentem.

### § 6

1. Towarzystwo działa pod firmą: MetLife Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna.
2. Siedzibą Towarzystwa jest Warszawa.
3. Adres Towarzystwa jest następujący: ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa.

## IV. Kapitał zakładowy Towarzystwa

### § 7

Kapitał zakładowy Towarzystwa wynosi 93.602.400 (dziewięćdziesiąt trzy miliony sześćset dwa tysiące czterysta) złotych i dzieli się na 160.000 (sto sześćdziesiąt tysięcy) akcji imiennych serii A ponumerowanych od 1 do 160.000 o wartości nominalnej 100 (sto) złotych każda akcja, 529.988 (pięćset dwadzieścia dziewięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt osiem) akcji imiennych serii B ponumerowanych od 1 do 529.988 o wartości nominalnej 100 (sto) złotych każda akcja, 141.346 (sto czterdzieści jeden tysięcy trzysta czterdzieści sześć) akcji imiennych serii C ponumerowanych od 1 do 141.346 o wartości nominalnej 100 (sto) złotych każda akcja, 78.790 (siedemdziesiąt osiem tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt) akcji imiennych serii D ponumerowanych od 1 do 78.790 o wartości nominalnej 100 (sto) złotych każda akcja oraz 25.900 (dwadzieścia pięć tysięcy dziewięćset) akcji imiennych serii E ponumerowanych od 1 do 25.900 o wartości nominalnej 100 (sto) złotych każda akcja, które objął i nabył jedyny akcjonariusz Towarzystwa „MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji Spółka Akcyjna”.

## V. Depozytariusz

### § 8

1. Aktywa Funduszu są przechowywane przez Depozytariusza na podstawie odrębnej umowy.
2. Firma Depozytariusza brzmi: Bank Handlowy w Warszawie Spółka Akcyjna.
3. Siedzibą Depozytariusza jest Warszawa.
4. Adres Depozytariusza jest następujący: ul. Senatorska 16, 00-923 Warszawa.

## VI. Finansowanie działalności Funduszu

### § 9

1. Koszty działalności Funduszu pokrywane są bezpośrednio z jego aktywów według zasad określonych w niniejszym Statucie.
2. Z aktywów Funduszu pokrywane są bezpośrednio:
  - a) koszty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać na mocy odrębnych przepisów;
  - b) koszty związane z przechowywaniem aktywów Funduszu, stanowiące równowartość wynagrodzenia Depozytariusza;
  - c) koszty zarządzania Funduszem przez Towarzystwo odpowiadające wysokości wynagrodzenia pobieranego przez Towarzystwo;
  - d) koszty związane z przechowywaniem aktywów oraz realizacją i rozliczeniem transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz instytucji rozliczeniowych, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać na mocy odrębnych przepisów;
  - e) wydatki wynikające z ponoszonych danin publicznych, jeżeli Fundusz nie jest z ich uiszczenia zwolniony na podstawie odrębnych przepisów i jeżeli ich ponoszenie jest związane z prowadzoną przez Fundusz działalnością statutową.
3. Koszty działalności Funduszu, które nie są pokrywane bezpośrednio z aktywów Funduszu, pokrywa Towarzystwo.

## § 10

1. Koszty ponoszone przez Fundusz związane z realizacją transakcji nabywania i zbywania aktywów Funduszu denominowanych w złotych polskich, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać z mocy przepisów prawa, wynoszą maksymalnie:
  - a) 0,20% wartości transakcji w przypadku akcji, praw poboru, praw do akcji oraz certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, z zastrzeżeniem, że w przypadku transakcji pozasesyjnych opłata wynosi 0,18% wartości transakcji,
  - b) 0,10% wartości transakcji w przypadku obligacji, bonów oraz innych dłużnych papierów wartościowych, z zastrzeżeniem, że w przypadku transakcji pozasesyjnych opłata wynosi 0,05% wartości transakcji,
  - c) 0,5% wartości transakcji w przypadku innych aktywów, które mogą być przedmiotem lokat Funduszu.
2. Koszty ponoszone przez Fundusz związane z realizacją transakcji nabywania i zbywania aktywów Funduszu denominowanych w walutach państw będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać z mocy przepisów prawa, wynoszą maksymalnie:
  - a) 0,35% wartości transakcji w przypadku akcji, praw poboru oraz praw do akcji,
  - b) 0,20% wartości transakcji w przypadku obligacji, bonów oraz innych dłużnych papierów wartościowych,
  - c) 2% wartości transakcji w przypadku tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę w państwach będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub OECD, jeżeli instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
  - d) 0,35% wartości transakcji w przypadku kwitów depozytowych notowanych na rynkach regulowanych państw będących członkami Unii Europejskiej, stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub OECD emitowane przez spółki notowane na rynkach regulowanych tych państw,
  - e) 2% wartości transakcji w przypadku innych aktywów, które mogą być przedmiotem lokat Funduszu.
3. Koszty związane z przechowywaniem aktywów oraz realizacją i rozliczaniem transakcji nabywania lub zbywania aktywów Funduszu, stanowiące równowartość opłat ponoszonych na rzecz instytucji rozliczeniowych, z których pośrednictwa Fundusz jest obowiązany korzystać na mocy przepisów prawa, stanowiące składnik wynagrodzenia Depozytariusza, są pokrywane z aktywów Funduszu według aktualnie obowiązującej tabeli opłat i prowizji danej instytucji rozliczeniowej.
4. Koszty wynikające z ponoszonych danin publicznych są pokrywane z aktywów Funduszu zgodnie z przepisami prawa państw, w których Fundusz lokuje swoje aktywa.

## § 11

1. Wynagrodzenie Depozytariusza stanowi równowartość kosztów związanych z przechowywaniem aktywów Funduszu i obejmuje: opłatę prowizyjną za przechowywanie aktywów Funduszu, za obciążanie i uznawanie rachunku, za rozliczanie umów dotyczących aktywów Funduszu, za weryfikację wartości aktywów netto Funduszu.
2. Maksymalna wysokość poszczególnych opłat składających się na wynagrodzenie Depozytariusza jest następująca:
  - a) opłata prowizyjna za przechowywanie aktywów Funduszu zależy od wartości aktywów netto Funduszu i wynosi w skali roku nie więcej niż: 0,015% wartości aktywów netto Funduszu, nie mniej jednak niż 3 000,00 złotych miesięcznie,
  - b) opłata prowizyjna za weryfikację wartości aktywów netto Funduszu wynosi w skali roku nie więcej niż 36 000,00 złotych,
  - c) opłata prowizyjna za dokonywanie rozliczeń umów dotyczących aktywów Funduszu wynosi nie więcej niż 50,00 złotych od jednej umowy,
  - d) opłata prowizyjna za obciążanie i uznawanie rachunku wynosi w przypadku:
    - a. płatności w walutach obcych:
      - (i) przelewy zewnętrzne 0,2% wartości płatności, minimalnie 40 złotych, maksymalnie 200 złotych za każdą płatność;

- (ii) przelewy wewnętrzne bez opłat;
  - (iii) przelewy przychodzące bez opłat;
  - (iv) koszty OUR bez opłat;
- b. płatności krajowych:
- (i) przelewy zewnętrzne:
    - elektroniczne 0,80 złotych za każdą płatność;
    - Sorbnet 9 złotych za każdą płatność;
    - dostarczone w formie papierowej 6 złotych za każdą płatność;
  - (ii) przelewy wewnętrzne:
    - lokata O/N 0,80 złotych za przelew;
    - lokata sweep 0,80 złotych za przelew;
    - pozostałe wewnętrzne bez opłat;
  - (iii) identyfikacja płatności przychodzących 0,12 złotych za każdą identyfikację;
  - (iv) polecenie zapłaty 0,50 złotych.
3. Wynagrodzenie Depozytariusza płatne jest miesięcznie w ciągu siedmiu dni od dnia otrzymania faktury wystawionej przez Depozytariusza po zakończeniu miesiąca, za który wynagrodzenie jest należne.

## § 12

1. Fundusz pokrywa bezpośrednio ze swoich aktywów wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Funduszem w maksymalnej wysokości 2,5% w skali roku. Rzeczywista stawka wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Funduszem będzie ustalana przez Zarząd Towarzystwa w formie uchwały i nie może przekroczyć maksymalnej wysokości określonej w Statucie. Rzeczywista stawka wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Funduszem będzie publikowana na stronie internetowej [www.metlife.pl](http://www.metlife.pl).
2. Wynagrodzenie to jest obliczane na każdy dzień ustalania wartości aktywów netto Funduszu i płatne jest w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca.

## VII. Zasady prowadzenia IKZE oraz IKE, tryb oraz warunki zawarcia i rozwiązania umowy IKZE oraz umowy IKE

### § 13

1. Fundusz oferuje osobom fizycznym prowadzenie indywidualnych kont zabezpieczenia emerytalnego lub prowadzenie indywidualnych kont emerytalnych, na podstawie odrębnych umów zawartych na piśmie, zwanych dalej odpowiednio Umową **IKZE** lub Umową **IKE**. Podpisując umowę członek Funduszu zobowiązuje się dokonywać wpłat środków pieniężnych na wskazany w umowie rachunek bankowy z przeznaczeniem na nabycie jednostek rozrachunkowych w Funduszu. Nabyte przez członka jednostki rozrachunkowe są rejestrowane na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE**. Umowa **IKZE** lub Umowa **IKE** określa zasady zwrotu środków pieniężnych, w przypadku gdy wpłaty dokonane przez członka Funduszu w danym roku kalendarzowym przekroczą kwoty określone w art. 13 oraz 13a ustawy o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego.
2. Przed zawarciem umowy osoba fizyczna zobowiązana jest złożyć oświadczenia o treści przewidzianej w ustawie o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego.
3. W Umowie **IKZE** lub Umowie **IKE** członek Funduszu może wskazać jedną lub więcej osób, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** członka Funduszu w przypadku jego śmierci. Powyższa dyspozycja może być w każdym czasie zmieniona przez członka Funduszu.
4. Wypłata środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** członka Funduszu następuje wyłącznie:
  - a) na wniosek członka Funduszu po osiągnięciu przez niego wieku 65 lat oraz pod warunkiem dokonywania wpłat na **IKZE** co najmniej w 5 latach kalendarzowych,
  - b) w przypadku śmierci członka Funduszu – na wniosek osoby uprawnionej.

5. Wypłata środków zgromadzonych na Rachunku **IKE** członka Funduszu następuje wyłącznie:
  - a) na wniosek członka Funduszu, po osiągnięciu przez niego wieku 60 lat lub nabyciu uprawnień emerytalnych i ukończeniu 55 roku życia oraz spełnieniu warunku:
    - dokonywania wpłat na **IKE** co najmniej w 5 dowolnych latach kalendarzowych albo
    - dokonania ponad połowy wartości wpłat na **IKE** nie później niż na 5 lat przed dniem złożenia przez członka Funduszu wniosku o dokonanie wypłaty, z zastrzeżeniem art. 46 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego,
  - b) w przypadku śmierci członka Funduszu – na wniosek osoby uprawnionej.
6. Wypłata środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** może być, w zależności od wniosku członka Funduszu albo osoby uprawnionej, dokonywana jednorazowo albo w ratach.
7. Zgodnie z wnioskiem członka Funduszu lub osoby uprawnionej raty ze środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** mogą być wypłacane przez okres 10, 15 lub 20 lat w cyklu miesięcznym, kwartalnym, półrocznym lub rocznym. W przypadku, jeśli wpłaty były dokonywane przez mniej niż 10 lat, wypłata w ratach może być rozłożona na okres równy okresowi, w jakim dokonywane były wpłaty na **IKZE**.
8. Zgodnie z wnioskiem członka Funduszu lub osoby uprawnionej raty ze środków zgromadzonych na Rachunku **IKE** mogą być wypłacane przez okres 5, 10, 15 lub 20 lat w cyklu miesięcznym, kwartalnym, półrocznym lub rocznym.
9. Rata wypłacana ze środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** jest wyrażana w jednostkach rozrachunkowych. Rata będzie obliczana poprzez podzielenie liczby jednostek rozrachunkowych zgromadzonych przez członka Funduszu na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** przez liczbę rat.
10. Wysokość poszczególnych rat wypłacanych ze środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** będzie zmienna i uzależniona od wartości jednostki rozrachunkowej na dzień poprzedzający dzień uzerowania jednostek rozrachunkowych przypadających do wypłaty danej raty.
11. Wnioskowany okres i cykl wypłaty w ratach ze środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** powinien być tak dobrany, aby wysokość raty, obliczana na dzień wpływu do Funduszu wniosku o wypłatę, nie była niższa niż kwota wskazana w Umowie **IKZE** lub Umowie **IKE**.
12. Z zastrzeżeniem ust. 13 wypłaty poszczególnych rat ze środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** będą dokonywane w terminie do ostatniego roboczego dnia miesiąca, na który przypada wypłata danej raty.
13. Wypłata jednorazowa środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** oraz pierwsza rata, w przypadku wypłaty w ratach, powinny być dokonane w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia:
  - a) przez członka Funduszu wniosku o dokonanie wypłaty;
  - b) przez osobę uprawnioną wniosku o dokonanie wypłaty oraz przedłożenia dokumentów, o których mowa w art. 34 ust. 2 pkt 2 w przypadku środków zgromadzonych na **IKE** oraz w art. 34a ust. 5 pkt 2 w przypadku środków zgromadzonych na **IKZE** w ustawie o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego, chyba że zażądano wypłaty w terminie późniejszym.
14. Członek Funduszu nie może dokonywać wpłat na Rachunek **IKZE**, jeżeli została dokonana wypłata pierwszej raty ze środków zgromadzonych na **IKZE**.
15. Członek Funduszu nie może dokonywać wpłat na Rachunek **IKE**, jeżeli została dokonana wypłata pierwszej raty ze środków zgromadzonych na **IKE**.
16. Członek Funduszu, który dokonał wypłaty jednorazowej środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** albo wypłaty pierwszej raty, nie może ponownie rozpocząć gromadzenia oszczędności na **IKZE**.
17. Członek Funduszu, który dokonał wypłaty jednorazowej środków zgromadzonych na Rachunku **IKE** albo wypłaty pierwszej raty, nie może ponownie założyć **IKE**.
18. Określenie Wypłata Transferowa oznacza wypłatę transferową dokonywaną:
  - a) z Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** członka Funduszu do innej instytucji finansowej, z którą członek Funduszu zawarł odpowiednio umowę o prowadzenie indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego lub indywidualnego konta emerytalnego, albo
  - b) z Rachunku **IKE** do programu emerytalnego, do którego przystąpił członek Funduszu, albo

- c) z Rachunku **IKZE** zmarłego członka Funduszu do instytucji finansowej prowadzącej indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego osoby uprawnionej albo z Rachunku **IKE** zmarłego członka Funduszu do instytucji finansowej prowadzącej indywidualne konto emerytalne osoby uprawnionej albo do programu emerytalnego, do którego osoba uprawniona przystąpiła.
19. Wypłata Transferowa jest dokonywana na podstawie:
- dyspozycji członka Funduszu, po uprzednim zawarciu umowy o prowadzenie **IKZE** lub **IKE** z inną instytucją finansową albo po przystąpieniu do pracowniczego programu emerytalnego i dostarczeniu Funduszowi potwierdzenia zawarcia umowy albo potwierdzenia przystąpienia do pracowniczego programu emerytalnego,
  - dyspozycji osoby uprawnionej, po uprzednim zawarciu umowy o prowadzenie **IKZE** lub **IKE** z Funduszem lub inną instytucją finansową albo po przystąpieniu do pracowniczego programu emerytalnego i dostarczeniu Funduszowi potwierdzenia zawarcia umowy albo potwierdzenia przystąpienia do pracowniczego programu emerytalnego.
20. Wypłata Transferowa powinna być dokonana w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia:
- przez członka Funduszu dyspozycji Wypłaty Transferowej,
  - przez osobę uprawnioną dyspozycji Wypłaty Transferowej oraz dokumentów, o których mowa w art. 34 ust. 2 pkt 2 lub art. 34a ust. 5 pkt 2 ustawy o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego.
21. Przedmiotem Wypłaty Transferowej może być wyłącznie całość środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub na Rachunku **IKE**, z zastrzeżeniem ust. 25.
22. Wypłaty Transferowej dokonuje się na rachunek bankowy wskazany w potwierdzeniu zawarcia umowy o prowadzenie **IKZE** lub **IKE** albo potwierdzeniu przystąpienia do programu emerytalnego.
23. Członek Funduszu, który dokonał w danym roku kalendarzowym wypłaty transferowej z **IKE** do programu emerytalnego, nie może w tym samym roku zawrzeć umowy o prowadzenie **IKE**.
24. Z chwilą dokonania, na wniosek członka Funduszu, Wypłaty Transferowej z Rachunku **IKZE**, Wypłaty Transferowej z Rachunku **IKE** lub przeniesienia środków z Rachunku **IKE** na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego Umowa **IKZE** lub Umowa **IKE** ulega rozwiązaniu.
25. Każda z osób uprawnionych do środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub na Rachunku **IKE** zmarłego członka Funduszu może wystąpić z wnioskiem o dokonanie Wypłaty Transferowej całości przysługujących jej środków odpowiednio wyłącznie na swoje indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego lub na swoje indywidualne konto emerytalne bądź do programu emerytalnego, do którego przystąpiła.
26. Każda ze stron może wypowiedzieć Umowę **IKZE** lub Umowę **IKE** z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia liczonego od ostatniego dnia miesiąca, w którym zostało złożone wypowiedzenie. Wypowiedzenie powinno być złożone w formie pisemnej.
27. Fundusz może wypowiedzieć Umowę **IKZE** lub Umowę **IKE** w przypadku, gdy przez 48 miesięcy, licząc od daty zawarcia Umowy **IKZE** lub Umowy **IKE**, na Rachunek **IKZE** lub Rachunek **IKE** nie wpłynęły żadne środki lub jeśli od ostatniej wpłaty na Rachunek **IKZE** lub Rachunek **IKE** upłynęło więcej niż 48 miesięcy.
28. Zwrot całości środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** członka Funduszu następuje w razie wypowiedzenia Umowy **IKZE** lub Umowy **IKE** przez którąkolwiek ze stron, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub Wypłaty Transferowej. Zwrot środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** następuje przed upływem terminu wypowiedzenia umowy.
29. W przypadku, gdy na Rachunek **IKE** członka Funduszu przyjęto wypłatę transferową zawierającą środki pochodzące z programu emerytalnego, Fundusz przed dokonaniem zwrotu, w ciągu 7 dni, licząc od dnia złożenia przez członka Funduszu wypowiedzenia, przekazuje na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwotę w wysokości 30% sumy składek podstawowych wpłaconych do pracowniczego programu emerytalnego.
30. W przypadku wypowiedzenia Umowy **IKE** przez którąkolwiek ze stron Fundusz poucza członka Funduszu o wynikających z przepisów prawa pomniejszeniach środków zgromadzonych na Rachunku **IKE** podlegających zwrotowi, natomiast w przypadku wypowiedzenia Umowy **IKE** przez Fundusz poinformuje on również członka Funduszu o prawie dokonania Wypłaty Transferowej do innej instytucji finansowej prowadzącej **IKE** albo do programu emerytalnego, do którego członek Funduszu przystąpił.

31. Członek Funduszu gromadzący środki na Rachunku **IKE** może wystąpić z wnioskiem o dokonanie zwrotu częściowego, pod warunkiem, że środki objęte zwrotem częściowym pochodziły z wpłat na **IKE**. Zwrot częściowy następuje w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia wniosku przez członka Funduszu.
32. Z chwilą śmierci członka Funduszu Umowa **IKZE** lub Umowa **IKE** wygasa.
33. Wypłata, Wypłata Transferowa oraz zwrot środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** są dokonywane w formie pieniężnej.
34. Środki zgromadzone na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE** mogą być obciążone zastawem.
35. Umowa **IKZE** lub Umowa **IKE** określa wysokość i zasady pobierania dodatkowej opłaty w przypadku, gdy wypłata, Wypłata Transferowa lub zwrot następują przed upływem 12 miesięcy od dnia zawarcia Umowy **IKZE** lub Umowy **IKE**, z zastrzeżeniem, że dodatkowa opłata nie będzie pobierana od wypłaty i Wypłaty Transferowej dokonywanej w związku ze śmiercią członka Funduszu.

## VIII. Koszty z tytułu członkostwa w Funduszu

### § 14

1. Fundusz pobiera od członka Funduszu w formie potrącenia z wpłacanej na Rachunek **IKZE** członka Funduszu składki kwotę, zwaną dalej Opłatą od składki **IKZE**, obliczaną jako określony procent składki.
2. Od członka Funduszu, który zawarł Umowę **IKZE** do dnia 30 września 2012 r., pobierana jest Opłata od składki **IKZE** uzależniona od wartości środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** członka Funduszu na dzień wpływu składki zgodnie z poniższą tabelą.

Wartość na Rachunku <b>IKZE</b> członka Funduszu		Opłata od składki <b>IKZE</b>
do 5 000 PLN		2,50%
powyżej 5 000 PLN	do 10 000 PLN	2,00%
powyżej 10 000 PLN	do 15 000 PLN	1,50%
powyżej 15 000 PLN	do 20 000 PLN	1,00%
powyżej 20 000 PLN		0,00%

Wartość środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** członka Funduszu dla potrzeb wyliczenia poziomu Opłaty od składki **IKZE** ustalana jest poprzez pomnożenie liczby jednostek rozrachunkowych na Rachunku **IKZE** i wartości jednostki rozrachunkowej wyliczanej na dzień wpływu składki.

3. Od osoby zawierającej Umowę **IKZE** po dniu 30 września 2012 r. pobierana jest Opłata od składki **IKZE** w wysokości 50% kwoty wpłacanej na Rachunek **IKZE** członka Funduszu, przy czym łączna wartość pobranych od członka Funduszu Opłat od składek **IKZE** w trakcie obowiązywania Umowy **IKZE** nie może przekroczyć kwoty 500 zł.
4. Fundusz może zmniejszyć lub zwolnić z Opłaty od składki **IKZE** wskazanej w ust. 2 i 3, w szczególności w ramach okresowych promocji, wszystkich lub określoną grupę członków Funduszu lub potencjalnych członków Funduszu.
5. Zmniejszenie lub zwolnienie z Opłaty od składki **IKZE** wskazanej w ust. 2 i 3, w szczególności w ramach okresowych promocji, będzie następowało w formie uchwały Zarządu Towarzystwa. Informacja o okresowych promocjach będzie publikowana na stronie internetowej [www.metlife.pl](http://www.metlife.pl), przy czym informacja na temat akcji promocyjnej jest dodatkowo przesyłana członkom Funduszu objętym promocją, którzy zawarli Umowę **IKZE** przed ogłoszeniem promocji. Przesłanie informacji odbywa się w trybie i formie oraz na zasadach, o których mowa w § 17 ust. 2. Potencjalni członkowie Funduszu zawierający Umowę **IKZE**, którzy zostaną objęci okresową promocją, otrzymają wraz z Umową **IKZE** załącznik określający warunki okresowej promocji.
6. Kwotę stanowiącą równowartość Opłaty od składki **IKZE**, o której mowa w ust. 2, 3 i 4, Fundusz przekazuje niezwłocznie na rzecz Towarzystwa.
7. Potrącenie Opłaty od składki **IKZE** następuje przed przeliczeniem składki na jednostki rozrachunkowe.

## § 15

1. Fundusz pobiera od członka Funduszu w formie potrącenia z wpłacanej na Rachunek **IKE** członka Funduszu składki kwotę, zwaną dalej Oplatą od składki **IKE**, obliczaną jako określony procent składki.
2. Od składki wpłacanej na Rachunek **IKE** Fundusz potrąca Oplatę od składki **IKE** w wysokości 50% kwoty wpłacanej na Rachunek **IKE** członka Funduszu, przy czym łączna wartość pobranych od członka Funduszu Oplat od składek **IKE** w trakcie obowiązywania Umowy **IKE** nie może przekroczyć kwoty 500 zł.
3. Fundusz może zmniejszyć lub zwolnić z Oplaty od składki **IKE** wskazanej w ust. 2, w szczególności w ramach okresowych promocji, wszystkich lub określoną grupę członków Funduszu lub potencjalnych członków Funduszu.
4. Zmniejszenie lub zwolnienie z Oplaty od składki **IKE** wskazanej w ust. 2, w szczególności w ramach okresowych promocji, będzie następowało w formie uchwały Zarządu Towarzystwa. Informacja o okresowych promocjach będzie publikowana na stronie internetowej [www.metlife.pl](http://www.metlife.pl), przy czym informacja na temat akcji promocyjnej jest dodatkowo przesyłana członkom Funduszu objętym promocją, którzy zawarli Umowę **IKE** przed ogłoszeniem promocji. Przesłanie informacji odbywa się w trybie i formie oraz na zasadach, o których mowa w § 17 ust. 2. Potencjalni członkowie Funduszu zawierający Umowę **IKE**, którzy zostaną objęci okresową promocją, otrzymają wraz z Umową **IKE** załącznik określający warunki okresowej promocji.
5. Kwotę stanowiącą równowartość Oplaty od składki **IKE**, o której mowa w ust. 2 i 3, Fundusz przekazuje niezwłocznie na rzecz Towarzystwa.
6. Potrącenie Oplaty od składki **IKE** następuje przed przeliczeniem składki na jednostki rozrachunkowe.

## IX. Zasady prowadzenia działalności lokacyjnej Funduszu

### § 16

1. Celem inwestycyjnym Funduszu jest systematyczny wzrost wartości portfela inwestycyjnego w długim terminie. Ze względu na zmienność cen instrumentów finansowych, w które Fundusz lokuje swoje aktywa, wartość aktywów netto portfela inwestycyjnego Funduszu może ulegać istotnym zmianom. Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.
2. Fundusz będzie inwestował w krajowe i zagraniczne instrumenty finansowe, a w szczególności akcje, obligacje, jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne oraz waluty państw będących członkami OECD oraz innych państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła umowy o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji, z tym że waluty mogą być nabywane wyłącznie w celu rozliczenia bieżących zobowiązań Funduszu.
3. Fundusz jest funduszem aktywnej alokacji. Cel inwestycyjny Funduszu jest realizowany poprzez inwestowanie w akcje oraz dłużne papiery wartościowe. Nie mniej niż 20% wartości aktywów Funduszu lokowanych będzie w dłużne papiery wartościowe. Całkowita wartość inwestycji w akcje nie będzie mniejsza niż 10% i większa niż 80% wartości aktywów Funduszu. Nie więcej niż 30% wartości aktywów Funduszu lokowanych będzie w depozytach bankowych i bankowych papierach wartościowych.
4. Udział poszczególnych kategorii lokat będzie uzależniony od decyzji podejmowanych przez zarządzających Funduszem na podstawie analiz dotyczących oceny sytuacji makroekonomicznej w kraju i na świecie oraz na rynkach finansowych, w szczególności dotyczących kształtowania się cen akcji oraz rentowności dłużnych papierów wartościowych, zarówno w krótkim (do roku), jak i w długim okresie (powyżej roku). Decyzje inwestycyjne o doborze akcji będą podejmowane w szczególności na podstawie analizy fundamentalnej oraz bieżących cen rynkowych. Decyzje inwestycyjne o doborze dłużnych papierów wartościowych będą podejmowane w szczególności na podstawie analiz bieżącego oraz przewidywanego poziomu stóp rynkowych, ryzyka kredytowego odnoszącego się do emitentów poszczególnych papierów.  
W przypadku lokat w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych decyzje będą podejmowane przez Fundusz również z uwzględnieniem ryzyka kursowego tych walut.
5. Aktywa Funduszu mogą być lokowane w kraju w kategoriach lokat wskazanych w ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych. Lokaty podlegają ograniczeniom wskazanym dla dobrowolnego funduszu emerytalnego w wyżej wymienionej ustawie.



6. Aktywa Funduszu mogą być lokowane poza granicami kraju, w państwach będących członkami Unii Europejskiej, stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju w kategoriach lokat wskazanych w ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.
7. Fundusz nie odzwierciedla składu żadnego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.
8. Walutą bazową Funduszu jest PLN.

## X. Obowiązki informacyjne wobec członków Funduszu

### § 17

1. Fundusz ogłasza prospekt informacyjny w dzienniku „Dziennik Gazeta Prawna” oraz na ogólnodostępnej stronie internetowej Funduszu raz w roku po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego Funduszu. Pozostałe materiały informacyjne Fundusz publikuje na stronie internetowej Funduszu.
2. Fundusz przesyła każdemu członkowi Funduszu, w regularnych odstępach czasu, nie rzadziej niż co 12 miesięcy, informację o środkach znajdujących się na Rachunku **IKZE** lub na Rachunku **IKE**, terminach dokonanych w tym okresie wpłat i Wypłat Transferowych oraz przeliczeniu tych wpłat i Wypłat Transferowych na jednostki rozrachunkowe, o wynikach działalności lokacyjnej Funduszu, a także o zasadach polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnym Funduszu, wraz ze wskaźnikami, do których są porównywane osiągnięte przez Fundusz stopy zwrotu.
3. Fundusz jest obowiązany, na żądanie członka Funduszu, udzielić mu informacji określającej pieniężną wartość środków zgromadzonych na Rachunku **IKZE** lub Rachunku **IKE**.
4. Fundusz przesyła informację, o której mowa w ust. 2 i 3:
  - a) po uzgodnieniu z członkiem Funduszu, w formie elektronicznej:
    - i) na indywidualne konto internetowe dostępne po aktywacji i zalogowaniu się do niego, lub
    - ii) na wskazany przez członka Funduszu adres e-mail, jeśli członek Funduszu nie aktywował dostępu do konta internetowego.
  - b) w przypadku braku uzgodnienia, w formie papierowej zwykłą przesyłką listową na wskazany przez członka Funduszu adres do doręczeń.

## XI. Postanowienia końcowe

### § 18

1. Zmiana Statutu Funduszu wymaga zgody Organu Nadzoru. Zmianę niniejszego statutu Fundusz ogłasza na stronie internetowej Funduszu [www.metlife.pl](http://www.metlife.pl).
2. Zmiana statutu wchodzi w życie w terminie wskazanym w ogłoszeniu o jego zmianie, jednak nie wcześniej niż z upływem 5 miesięcy od dnia dokonania ogłoszenia. Organ Nadzoru może zezwolić na skrócenie terminu 5 miesięcy, jeżeli nie naruszy to interesu członków Funduszu albo jeżeli wymaga tego interes członków Funduszu.

